

Kutsal Kitap Hristiyanlığı –John Calvin

BÖLÜM I

TANRI BİLGİSİ - YARATAN TANRI

Madde 1. *Tanrı bilgisi ve kendimize ilişkin gerçekler, birbirleriyle yakından ilgilidir.*

Eğer gerçek bir bilgeliğe sahip olmak istiyorsak, iki şeyi bilmeliyiz: Tanrı'yı bilmeliyiz ve kendimizi bilmeliyiz. Bunlardan birini doğru şekilde bilebilmek için, diğeri de bilmemiz gerekir.

Tanrı'yı tanımak. Bizi yaratan ve bize bakmaya devam etmekte Olan'ı düşünmeden, kendimiz hakkında ciddi bir şekilde düşünmeye başlayamayız. Sahip olduğumuz güçler öyledir ki, bunları kendi kendimize yaratmış olmamız mümkün değildir, bununla birlikte kendi kendimize yaşam vermiş olmamız da kesinlikle olası bir şey değildir. Bu yaşamda bizlere birçok şey verilmiştir, bu sebeple bunları Veren'i düşünmemiz gerekir. Bununla kalmayıp, doğamızın kötülüğü, daha iyi şeylerin arayışı içerisinde Tanrı'ya dönmemizi sağlar. Tanrı'nın, cehaletimizi, sefaletimizi, zayıflığımızı ve düşmüşlüğümüzü Kendisinin gerçek bilgeliği, zenginliği, gücü ve doğruluğu ile değiştirmesini arzuluyoruz.

Kendimizi tanımak. Kendimiz hakkında doğru bir anlayışa sahip olmamız için, ilk önce Tanrı'yı tanımalı ve O'nun gözünde nasıl bir konumda olduğumuzu bilmeliyiz. Mükemmeliği, kendimizi karşılaştırmamız gereken yegane standart olan Rab'be bakıncaya dek bizlerin insansal gururu, bilge ve kutsal olduğumuzu düşünmemizi sağlar. Bu gerçeğin farkına vardığımızda ise iki yüzlü insanlar olduğumuzu anlarız. Tanrı'nın gerçek doğruluğuna sahip olmaksızın doğru bir kişi gibi görünmek bizim için yeterlidir. Verdiğimiz yargılar, etrafımızdaki kötülükler yüzünden lekelenmiş, bozulmuştur. Bu sebeple, etrafımızdaki bazı şeylerin iyi olduğu yargısına varırız. Ancak gerçek odur ki, iyi olduğunu düşündüğümüz o şey, aslında diğerleri kadar kötü ve bozulmuş olmayan bir şeydir. Aynı şekilde, ilk önce siyaha bakıp sonra krem rengine baktığımızda, krem rengini beyaz olarak görürüz. Çünkü gözlerimiz siyaha alışmıştır. Tanrı'nın karşısında, doğruluğumuzun, günah; gücümüzün zayıflık; ve bilgeliğimizin saçmalık olduğunu öğrenmeliyiz.

Tanrı'yı görmüş olan kişilerin tepkileri. Tanrı'nın varlığını farketmiş olan kutsallar, korku ve şaşkınlıkla dolmuşlardı. Şimşon'un babası, Manoah şöyle dedi: "Mutlaka öleceğiz, çünkü Allah'ı gördük" (Hakimler 13:22). İşaya kendi murdarlığından derin bir rahatsızlık duyuyordu. Öyle ki, şöyle seslendi: "Vay başıma! Çünkü helak oldum; çünkü ben dudakları murdar bir adamım" (İşaya 6:5). Ayrıca Ez. 1:28; 3:14; Daniel 8:18; 10:16,17 ayetlerine bakın. Bu kişilerin sözlerinden görüyoruz ki

insan, Tanrı'nın yüceliği ile yüzleştğinde kendi değersizliğinin bilincine varıyor.

Madde 2. *Tanrı'yı tanımanın anlamı.*

Tanrı'yı tanımak, sadece bir Tanrı'nın olduğunu bilmek demek değildir. Tanrısal bir yaşam sürmeyen kişiler Tanrı'yı gerçek anlamda tanıyamazlar. Tanrı'nın herşeyin yaratıcısı olduğunu ve kendi gücüyle herşeyi olduğu gibi muhafaza ettiğini bilen bir kişi, Tanrı hakkında pek az şey biliyordur. Bazı kişiler, Tanrı'nın insanları bilgelik, adalet ve şefkatle yönettiğini bile anlarlar. Fakat Tanrı'dan ayrı olarak hiçbir şekilde bilgelik, doğruluk, güç ve gerçeğin bizde bulunmadığını anladığımız an sadece Tanrı'yı gerçek anlamda tanıyabiliriz. İyi olan herşeyi O'nda aramalı ve O'na şükretmeliyiz. Bundan sonra anlarız ki, bizleri O yarattığına ve O koruduğuna göre, yaşamlarımız da O'na aittir. Eğer biz O'nunsak, davranışlarımız sadece O'nun yapmamızı istediği şeyler olmalıdır. Böylece, günahtan dönerdik. İyi olanı yapma arzumuz cezalandırılma korkusundan değil, O'nu sevdiğimizden ve O'nu gücendirme korkusundan ileri gelirdi.

Madde 3. *Tanrı bilgisi, insanın zihnine doğal olarak konmuştur.*

Her insanın kafasında (herhangi) bir çeşit tanrının var olduğu düşüncesinin bulunduğu gerçeği, hayatın

sorgulanamaz bir hakikattir. Tanrı bu bilinci insanlara aşılamaktadır. Bunu geçmişte yapmış, günümüzde de yapmaya devam etmektedir. Bir Tanrı'nın varlığından habersiz oldukları konusunda insanoğlunun özrü yoktur. Putlar önünde secde eden insanlar bile bir Tanrının, kendilerinden üstün, tapınılmaya layık olan bir Tanrı'nın varlığına inandıklarını kanıtlar.

Böylece, kolayca görebiliriz ki; din, eleştirici bazı kişilerin söylediği gibi halkı bastırıp, kontrol altında tutmak için insanların icat ettiği bir şey değildir. Evet, bazılarının dini bu amaçla kullandıkları doğrudur ancak bir Tanrının var olduğu inancı insanların zihinlerinin derinliklerinde bulunuyor olmasaydı, bu kişiler dini, insanları yönetmek amacıyla kullanamazlardı. Bazı insanlar bir Tanrı'nın olmadığına inandıklarını iddia ederler. Ancak bu kişiler bile unutmaya çalıştıkları bu Tanrı'ya inanmaya zorlandıkları zamanlar olduğunu görürler. Yaptıkları kötülüklerden ötürü cezalandırılmaktan korkarlar.

Tanrı bilgisi, bir kişinin okulda öğrendiği bir şey değildir. Bu bilgiyi kendi içinde bulur ve her ne kadar büyük bir güçle çabalasa da, bu gerçeği kendi içinden tamamıyla çıkarıp atamaz.

Madde 4. *Bu bilgi, cehalet ve kötülükle bastırılmış ya da bozulmuştur.*

İnsanların, bir çeşit Tanrı'nın var olduğunu düşündükleri tartışılmaz bir gerçek olmasına karşın, çok az kişi bu

düşünceye değer verir. Bazı insanların batıl inançları vardır. Diğerleri ise bilinçli olarak kötülüğü seçerler. O kişiler sadece akılsız değillerdir. Aynı zamanda Tanrı'ya karşı ayaklanmışlardır. Tanrı'yı düşünseler bile, Tanrı hakkında yeterince yüce bir düşünüşe sahip değillerdir. Tanrı'ya ilişkin tüm bu yanlış algılarla kendilerinin bilge olduklarını zannederler. Pavlus şöyle diyor: "Akıllı olduklarını iddia ederken, akılsız olup çıktılar" (Romalılar 1:22).

Tanrı'nın kendilerine verdiği ışığı bastıran kişileri Davut şöyle tarif ediyor: "Akılsız içinden, 'Tanrı yok!' der" (Mezmurlar 14:1). Kötü kişilerin bazıları Tanrı'nın olmadığını söylerler. Diğerleri ise, bir Tanrı yokmuş gibi *davranırlar*. Gözlerinde Tanrı korkusu olmadığını ve yaptıkları kötülükleri Tanrı'nın görmediğini düşünerek kendilerini beğenmiş olduklarını söylerken, Davut (Mezmurlar 36:2,10,11) bu kişileri tarif etmektedir. Aynı zamanda, yüreklerinden Tanrı'yı atmak isteyen insanlar bile bazen Tanrı'nın yargısıyla karşılaşır. İçlerindeki bu yargı, vicdandır.

Bazıları, elimizden geleni yaptığımız sürece neye inandığımızın önemli olmadığını söylerler. Ama Tanrı değişmez. Tanrı'nın doğru ve yanlışla ilişkin standartları bizlere uysun diye bozulamaz. Tanrı sadece tek, gerçek yolda tanınmalıdır. Aksi takdirde, O'nun hakkındaki bilgi ve düşüncelerimiz öylesine yanlış olacaktır ki, bu bilgi ve düşüncelere sahip olmamış olsak daha iyi olurdu. Pavlus Efesliler'e gerçek Tanrı'ya ilişkin doğru olan bilgi hakkında yanlışlığa düştükleri sürece tanrısız olduklarını söyler. Bu bizim için de geçerlidir. Eğer

Tanrı'yı doğru yolla, doğru şekilde tanımıyorsak, gidip putlara tapsak da birşey değişmeyecektir.

Mecbur olmadığımız sürece hiçbir zaman Tanrı'yı düşünmemek de günahdır. Günahkarların, O'na karşı duydukları korku, yargı korkusuyla zorla kendilerinden alınır. Tanrı'nın verdiği adil kararları bile aslında tersine çevirmek isterlerdi. Ancak bu insanlardan bazıları dıştan çok dini bir görünüm sergilerken, bir çok farklı günah işlemektedirler.

Yaşamın bütününde Tanrı'ya istikrarlı bir şekilde itaat edilmelidir. Ancak günahkarlar kötü şeyler yaparak Tanrı'ya karşı ayaklanırlar. Sonra bir kaç kurbanla Tanrı'nın beğenisini tekrar kazanabileceklerini düşünürler. Bu gibi kötülüklerle Tanrı bilgisinin kıvılcımları söndürülmektedir. Böyle insanlar, Tanrı bilgisinin Tanrı'nın kendisi hakkında insanlara verdiği şeyleri kaybederler. İyi günlerde Tanrı'yı aşağılarlar. Kötü günlerde ise üzüntü içinde O'na dönerler. Böyle zamanlarda ettikleri dualar, onların Tanrı'ya tamamen yabancı olmadıklarını gösterir.

Madde 5. *Tanrı, evrenin işleyişi aracılığıyla tanınabilir.*

Tanrı kendisini evrenin yapısında öylesine bir berraklıkla gösterir ki, insanın Tanrı'yı yarattıklarında görebilmesi için sadece gözlerini açması gerekli ve yeterlidir. Tanrı'nın özünü insanların bütünüyle kavrayamadıkları bir gerçektir, çünkü bu onlardan gizlenmiştir. Ancak Tanrı'nın yarattıklarında, görkeminin açık ve kesin

belirtileri bulunmaktadır. O'nu tanımamak için hiçbir özrümüz yoktur. Gözlerimizi yaradılışın hangi bir parçasına çevirirsek çevirelim, Tanrı'nın ona verdiği görkemle parladığını görürüz. Elçi Pavlus bizlere Tanrı'nın kendisine dair bilinenleri yaradılışı aracılığıyla herkese gösterdiğini, O'nun sonsuz gücünün ve Tanrılığının yaptıklarıyla açıkça görüldüğünü söyler (Romalılar 1:19).

O'nun bilgeliğini ortaya koyan birçok şey vardır. Artık bilim adamlarının tanrısal bilgeliğin sırlarını daha derinden araştırabildikleri doğrudur. Bilgilerini, yıldızların, gezegenlerin, güneş ve ayın hareketlerini gözlemlemek için kullanabilirler. Bu cisimlerin aralarındaki uzaklıkları ölçüp, bunların büyüklüğünü hayranlıkla izleyebilirler. Peki tüm bunlar, bilim adamı olmayan bizlerin tüm bunların yaratıcısı olan Tanrı'ya inanmamak için özrümüz olduğu anlamına mı gelir? Bizlere bir çift göz verilmiştir. Bu göksel cisimlerin ne kadar çok, ne denli farklı ve ne kadar düzenli olduğunu görebiliriz. Açıkça Tanrı, bilgeliğini bu olağanüstü yaradılışıyla TÜM insanlara açıklamıştır.

Aynı şekilde, bu yapıyı, insan vücudunun güzelliğini ve kullanışlılığını, tam olarak anlamak için iyi eğitilmiş bir doktor gereklidir. Buna rağmen insan bedeninin bu yapısının, onu yaratan Kişi'nin yüce ustalığını açıkça sergilediği herkes tarafından kabul edilir. "Aslında Tanrı hiçbirimizden uzak değildir" (Elçilerin İşleri 17:27). Eğer Tanrı'nın elinin işini görmek için sadece kendi bedenlerimize bakacak kadar uzağa gitmemiz gerekiyorsa, içinde bulunduğumuz

tembellikte O'nu aramayı reddediyorsak, özrümüz yoktur. Aslında bu, insanların minnet duygusundan ne kadar yoksun olduklarını ortaya koyar. Kendi içlerinde Tanrı'nın o yüce işlerine ve ölçsüz armağanlarına sahiptirler. Fakat bu kadar yetenekli oldukları için gururla kabarırlar. Veren'i övüyor olmaları gerekir.

İnsanlar, Tanrı'yı düşünmek zorunda kalmamak için "doğa" kelimesini kullanmışlardır. Tüm bu harika şeylerin, gözlerinden tırnak uçlarına kadar tüm bunların yaratıcısının "doğa" olduğunu söylerler. Tüm bunların ötesinde, insan aklının hızlı işleyişi, mantık yürütmedeki müthiş gücü açıkça yaratıcısını ortaya koymaktadır. Buna rağmen insanoğlu, Tanrı tarafından verilmiş bu güçleri Tanrı'ya karşı savaşmak için kullanmaktadır.

Bazı insanlar, beden, can olmaksızın varlığını sürdüremeyeceğini söylerler. Bu sebeple, beden öldüğünde o da ölecektir. Ancak can gerçekten de, bedenden bağımsız olarak işlevini sürdürmektedir. Göklere araştırdığımızda bunun bedenle hiçbir ilgisi yoktur. Geçmiş ve geleceği düşünmemiz, duyduğumuz birşeyi hatırlamamız, bir resmi zihnimize tutmamız, hatta uyurken bile aklımızdan düşünce ve resimlerin geçmesi ile bedenimizin hiçbir ilişkisi yoktur. Bunlar, Tanrı'nın insanda yarattıklarının daha derin göstergeleridir. Ölümsüzlüğün izleri, insan doğasından asla silinemez. Bu sebeple, insan kendi mantığını, bir yaratıcı olduğuna kabul etmeye zorlamalıdır.

Diğer insanlar ise evrene hayat veren bir çeşit evrensel bir bilinç olduğunu söyleyerek, bir gerçek Tanrı olduğu düşüncesini ortadan kaldırmaya çalışmışlardır.

Ancak bu düşünüş, Tanrı'yı, belirsiz bir güçle değiştirir. Öyle bir güç ki ondan korkulması ya da ona tapınılması uygun olmazdı. Böylesine önem taşıyan konularda, Tanrı'yı, yarattıklarıyla ve Kendi iradesine boyun eymek zorunda olan doğayla karıştırmak, sonuçları çok ciddi olan bir hatadır.

Bu sebeple her ne zaman kendi bedenlerimizi düşünürsek, herşeyi yöneten tek bir Tanrı'nın olduğunu hatırlamalıyız. O'na dönüp, O'na inanmamız ve O'na tapınmamız Tanrı'nın arzusudur. Bize verdiği harika armağanları kullanıp, bunların tadını çıkardıktan sonra; bunları bize verene ve ihtiyacımız olan herşeyi vermeye devam edene arkamızı dönmek, hiçbir mantığa sığmayacak bir davranıştır.

Tanrı'nın muhteşem işlerine hayranlıkla bakalım. Gücüyle, yeri ve göğü tutmaktadır. Gökleri sarsıp onu şimşeklerle aydınlatan O'dur. Havayı fırtınalarla karıştıran ve bir anda herşeyi durultan O'dur. Denizin dalgalarına bir sınır koyan, onları vahşi rüzgarlarla kırbaçlayıp, tekrar onları dindiren O'dur. Tanrı'nın gücü, O'nun sonsuzluğunu düşünmeye yöneltir bizleri. Herşeyin kendisinden geldiği O, Tanrı, ebedi olmalıdır. Kendi içerisinde var oluşa sahip olmalıdır.

Tanrı'nın işlerini, insanlarla ilgili konularda da görebiliriz. Tüm insanlara karşı iyi huyludur ancak işleyişini öyle bir şekilde ortaya koyar ki; doğru kişilere karşı her zaman iyidir ve kötülere karşı serttir. Nasıl masumları korur ve onların öcünü alırken kendisini açıkça gösterirse, bir suçun cezalandırılmasında da Tanrı kendisini gösterir. Bazen, kötü kişilerin kısa bir süre için

zaferli olmalarına ve masumların zorluk içersinde acı çekmelerine ve kötüler tarafından zulüm görmelerine Tanrı'nın izin verdiği gerçeği O'nun adaletini gizlemez. Bununla ilişkili olarak Tanrı'nın bir suçu cezalandırıp, tüm suçlardan nefret ettiğini öğrenmemiz gerekir. Ve bir çok suçu şimdiki zamanda cezasız bıraktığını gördüğümüzde, bu suçların cezalandırılacağı bir yargı gününün gelmekte olduğunu öğrenmemiz gerekir.

Mezmurların yazarı, 107. Mezmur'da bizlere Tanrı'nın ilgilenişinden bahseder. O bölümde yazar bizlere, mutsuz olanlara Tanrı'nın nasıl harika ve beklenmedik şekilde yardım elini uzattığından, çölde kaybolmuş bir şekilde dolaşan o insanları nasıl koruyup, yönlendirdiğinden, açlara yiyecek verdiğinden, tutsakları kölelikten nasıl kurtardığından, hastaları iyileştirip, dünyaya verimlilik verdiğinden ve alçaltılmış olan insanları nasıl yücelttiğinden bahseder. Çoğu insan bunların şans eseri olduğunu düşünür ancak Mezmurların yazarı bunların Tanrı'nın kendi halkıyla yakından ilgilenişinin gösterimleri olduğunu söyler. Ve tüm bunların farkına varanların, Tanrı'nın şefkatli sevgisini anlayacaklarını ekler.

Tanrı'yı gerçek anlamda tanıdığımızda, gelecek hayatı özlemle bekleyeceğiz. Tanrı'nın şimdiki iyiliği ve sertliğinin tam olmadığını anladığımızda, şimdiki hayatın sadece bir başlangıç olduğu sonucuna varmalıyız. Gelecek dünyada, Tanrı'nın merhameti ve yargısı daha dolu bir şekilde görülecektir. Tanrısal insanları, kötülerin kendilerine yaptıkları yüzünden acı çekerken; kötülerin rahatlık içersinde yaşadıklarını gördüğümüzde, iyinin ve

kötünün hakettiği muameleyi görecekleri başka bir hayatın gelmekte olduğunu düşünmekle doğru bir şey yapmış oluruz.

Augustine bilgece şöyle demiştir, “Eğer tüm günahlar şu anda cezalandırılıysaydı, gelecekte bir yargının olmayacağını düşünebilirdik; ve eğer hiçbir günah anında cezalandırılmasaydı, tanrısal güç ve ilgi diye bir şeyin olmadığını düşünebilirdik”.

Tanrı'nın, gücünü yaratılışı aracılığıyla açıkça göstermiş olduğu gerçeğine rağmen, insanoğlu bu dersten birşey öğrenmemiştir. Bizler çoğunlukla etrafımızdaki doğal şeylere bakıp, onları yaratana düşünmeyiz. Bizler, çoğu zaman, olan olayların Tanrı'nın bir işi olduğunu anlamak yerine, şans eseri olmuşlar gibi konuşuruz. Yaratılış işi, onları yaradanın görkemini bizlere göstermek için etrafımızdaki lambalar gibidir. Ancak boş yere parlarlar. Onlara yeterince dikkat etmeyiz. Fakat onlar orada olduklarından, Tanrı'yı tanımak için hiçbir yolumuz olmadığını söyleyemeyiz. Ancak Tanrı bizleri yaratıcımız hakkındaki gerçek bilgiye eriştirmek için yüce lütfuyla bizlere bir başka rehber, daha parlak bir ışık vermiştir. Bu ışık, kutsal yazılardır.

Madde 6. *İnsanın kendisini yaratana ilişkin gerçek bilgiye erişebilmesi için kutsal yazılara ihtiyacı vardır.*

O'nu tanımamak için hiçbir özrümüz olmasın diye Tanrı yarattıkları aracılığıyla görkeminin yüceliğini bizlere

göstermiş olsa da, Tanrı'yı doğru bir şekilde tanımak için daha fazla yardıma ihtiyacımız bulunmaktadır. Bu sebeple, Tanrı bizlere kendi Sözü'nün ışığını vermiştir. Tanrı'nın kendisini daha yakından açıklamayı arzuladığı kişiler için bu bir ayrıcalıktır.

Gözleri zor gören bir insan bir kitaptaki iki kelimeyi okumakta zorlanabilir. Fakat gözlük kullanırsa daha kolay okuyabilir. Kutsal yazılar da aynı şekilde işlev görür. Kutsal yazılar Tanrı hakkındaki bulanık bilgileri berraklaştırarak; O'nun farklılığını ortaya koyacak şekilde açıklarlar. Bu sebeple Kutsal Kitap en değerli armağandır. O'nu sadece yaradılış işlerinde aramaya terk edilmeyelim diye Tanrı bizlere yazılı bilgi vermiştir.

Kutsal yazıları yazan kişilere Tanrı kendisini, sözle ifade edilmiş kelimelerle, görümlerle ve ne yazmaları gerektiğini öğreterek açıklamıştır. Tüm bu yollar aracılığıyla, aldıkları öğretinin doğruluğundan ve Tanrı'dan geldiğinden emindiler. Tanrı, gerçeğini tüm şüphelerin üzerine çıkarmıştır. Bu gerçekler, gelecek nesillerin kullanması için herkes tarafından ulaşılabilir yazılı kayıtlara dönüştürülmüştür. Yasa ve peygamberlerin kitaplarının ana amacı Mesih'e tanıklık etmektir; ancak Kutsal Yazılar aynı zamanda yerin ve göğün yaradanı olan gerçek Tanrı'yı diğer bir çok sahte tanrılardan ayırt etme işlevini de gördü.

Böylece kesinlikle söyleyebiliriz ki, insanın Tanrı'nın görkemini yarattıklarında açıkladığı gibi algılaması doğrudur. Aynı zamanda Tanrı Sözü'nü okumak da doğrudur. Aslında eğer yaratıcımız

hakkındaki anlayışımız ve bilgimizi arttırmak istiyorsak Tanrı Sözü'nü okumalıyız. Eğer Kutsal Yazılar'dan öğrenmezsek, doğru öğreti konusunda hiçbir şey öğrenemeyiz.

İnsan aklının Tanrı'yı ne kadar çabuk unuttuğunu hatırladığımız zaman, bu gerçeğin yazıya geçirilmesinin ne kadar büyük bir ihtiyaç olduğunu görebiliriz. Eğer Sözü'nü bilmiyorsak; Tanrı'yı tanıma amacımıza hiçbir zaman ulaşamayacağız. Tüm gökyüzünün Tanrı'nın görkemini beyan ettiğini ve birbirini izleyen gündüz ve gecelerin Tanrı'nın yüceliğini yansıttığını söyleyen aynı peygamberin şu sözlerle devam etmesi dikkate değerdir, "Rab'bin yasası etkindir, cana can katar, Rab'bin buyrukları güvenilirdir, Saf adama bilgelik verir" (Mezmur 19).

Madde 7. *Kutsal Ruh, Kutsal Yazıların yetkisinin teminatıdır.*

İnanlılar, kutsal yazıların cennetten geldiğini kesinlikle bilmelidir. Kutsal Yazıların tüm önemini kilisenin yetkisine borçlu olduğunu söylemek ciddi bir hatadır. Tanrı'nın ebedi ve mutlak gerçeği, insan yargısına bağlı değildir. Kilise, Kutsal Kitab'a neyin dahil edilip; ne yin edilmeyeceğine kendisinin karar vermesi gerektiğini söylemişti.* Ancak bunun sebebi basitçe, Kilise'nin basit

* Calvin'in burada sözünü ettiği "Kilise", kendisinin yaşadığı günlerdeki Roma Katolik Kilisesi'ydi.

insanlarca kudretli olduğunun düşünülmesini arzulamasıydı. Bizler, insanın yargısına bağlı değiliz. Eğer öyle olsaydık, vicdanı rahatsız bir kişinin dönebileceği tek yer, diğer insanlar olacaktı. Ancak o kişi, sonsuz yaşam ümidini bulmak için kutsal yazılara dönebilir.

Pavlus bizlere kilisenin, elçiler ve peygamberlerin attıkları temel üzerine kurulduğunu söyler. Eğer bunu doğru olarak kabul edersek, bu kişilerin Kutsal Yazılar'da yazdıkları şeylerin Kilise'nin kurulmasından önce gerçek öğreti olarak kabul edildiklerini anlamamız gerekir. Evet, Kutsal Yazılar kilise kurulmadan önce yetki sahibiydi.

Kutsal yazılardaki en yüce söz, "Ve Rab dedi" sözüdür. Peygamberler ve elçiler kendi bilgelikleriyle gurur duymazlar. İnsanların itaatini sağlamak için Tanrı'nın Kutsal ismini ön plana çıkarırlar. Eğer insanların vicdanlarını kuşku ve belirsizlikten kurtarmayı arzuluyorsak, imanın temeli olarak insanın mantığı ve düşünüşünden daha yüce bir şeye tutunmamız gereklidir. İmanın bu daha yüce temeli ise, içimizde tanıklık etmekte olan Kutsal Ruh'tur.

Sadece mantık yoluyla insanların Kutsal Yazılara inanmalarına teşvik etmeye çalışmak faydasızdır. Dinleyiciyi bunları kabul etmeye ikna etmiş olsanız bile, kişi sadece bunları aklıyla kabul etmiş olacaktır. Mantık, tanrısallık için gerekli olan sağlam imanı oluşturamaz.

Dünyadaki insanlar dinin, insanın düşünüşünde olduğunu söylerler. Musa ve diğer peygamberlerin tanrısallıkla söyledikleri etkili matiksal sözlerle ikna

edilmek istediklerini söylerler. Kutsal Ruh'un tanıklığının tüm mantığının üzerinde olduğunu söyleyerek onlara cevap veririm. Tanrı'yı tanımanın tek yolu, Kutsal Yazılarda kendisi hakkında söyledikleri aracılığıyla. Aynı şekilde, Tanrı'nın Kutsal Yazıları insanların kalbinde sadece Kutsal Ruh tanıklık ettiğinde kabul edilecektir. Peygamberler aracılığıyla konuşmuş olan aynı Kutsal Ruh'un, o kişilerin kendilerine verilen mesajları sadık olarak yazıya geçirdiklerine bizleri ikna etmesi için kalplerimize girmesi gerekmektedir. İşıya bunu açık bir şekilde dile getiriyor, "Ben ise, Rab diyor, onlarla ahdim şudur: Senin üzerinde olan Ruhum, ve ağzına koyduğum sözlerim, şimdiden ta ebede kadar senin ağzından, ve zürriyetinin ağzından ayrılmayacak, Rab diyor" (İşıya 59:21).

Bu açıkça kabul edilmelidir. İçsel olarak Kutsal Ruh tarafından öğretilen bir kişi, Kutsal Yazılara sıkıca bağlanır. Kutsal Yazı, kendi kendisinin kanıtıdır. İnsanın mantığına ya da sunacağı kanıtlara ihtiyacı yoktur. Kutsal Yazıların gerçekliği konusunda bizlere Kutsal Ruh tanıklık eder. Bundan daha yüce bir tanıklık olamaz.

Sahip oldukları yücelikten ötürü Kutsal Yazılar, ona saygı duymamızı buyurur ancak bizler Ruh tarafından öğretilene dek bunun bizim için hiçbir gerçek anlamı olmaz. Ruh'ça öğretildiğimizde, onun gücüyle aydınlanırsınız. Kutsal Yazıların Tanrı'dan geldiğine ne kendimizin ne de başka insanların yargılarıyla inanırsınız. Seçilmiş insanları ve yazarları kullanarak Tanrı'nın Kendisinin Kutsal Yazılar aracılığıyla bizlere konuştuğundan emin olmamızı sağlayan Kutsal Ruh'tur.

Bölüm 8. *Kutsal Yazıların doğruluğunu onaylayan, kesin mantıksal kanıtlar bulunmaktadır.*

Kutsal Ruh aracılığıyla bu güvene sahip olup, yüceliğine yaraşır bir saygıyla Kutsal Yazıları kabullendikten sonra, mantıksal ifadeler imanımız için yardımcı araçlar olurlar. Kutsal Kitap'taki tanrısal bilgeliğin sırasını ve düzenini göz önüne aldığımızda; imanımız harika bir şekilde doğrulanmış olur. Öğretisinin dünyasal olmayan saflığını ve her kısmının güzelliğini görürüz. Bununla kalmayıp, hayranlığımızın sadece kullanılan dilin güzelliğinden değil, ama orada açıklanan şeylerin yüceliğinden kaynaklandığını gördüğümüzde; imanlarımız kalplerimizde daha derinden doğrulanır.

Göklerin Egemenliğinin sırlarının çoğunlukla basit şekilde açıklanmasıyla Tanrı'nın bilgeliği gösterilmiştir. Hiçkimse, kelimelerin gücünün, dilin güzelliğinde yattığını iddia edemez. Bu gerçekler, ustaca kullanılmış kelimelerin sağlayacağı yapay yardımlara ihtiyacı olmayacak kadar yücedirler. Pavlus Korintliler'e yazdığı mektuptaki şu sözleriyle bu gerçeği belirtiyordu, "Sözüm ve bildirim, insan bilgeliğinin ikna edici sözlerine değil, Ruh'un kanıtlayıcı gücüne dayanıyordu. Öyle ki, imanınız insanların bilgeliğine değil, Tanrı'nın gücüne dayansın" (1. Korintliler 2:4).

Kullanılan dil ne kadar güzel olsa da, Kutsal Yazılar'da hiçbir insan eserinde bulunmayan bir güç vardır. Diğer kitaplar sizi çekebilir ya da size zevk

verebilir ancak Tanrı Söz'ü kalbinize işleyip, en derin duygularınıza ulaşır.

Bazı peygamberler, bugün dünya çapındaki diğer yazarların eserlerinin yanında durabilecek bir ustalık ve ihtişamla yazmışlardır. Bu sebeple, Kutsal Ruh böyle bir dili her zaman kullanabilirdi. Fakat Tanrı'nın yüceliği Davud'un ve İşıya'nın süslü dilinde olduğu kadar Yeremya ve Amos'un basit dilinde de açıkça görülmektedir.

Eski Ahit'in yetkisine ilişkin bazı kanıtlar. Yazdıklarına, ailesi hakkında pek de iltifat edici olmayan bazı bilgiler dahil etmesinde Musa'nın gerçeğe olan bağlılığını görüyoruz. Levi ailesinin bir ferdi olmasına karşın şöyle yazmıştır, “Şimeon ve Levi kardeşiler; zorbalık silahları onların kılıçlarıdır” (Tekvin 49:5). Ve kendi kız ve erkek kardeşinin olaylardan şikayet edişini de yazmayabilirdi ancak sadık bir şekilde bunları da yazdıklarına dahil etmiştir (Sayılar 12:1).

Birçok mucizeler hakkında yazmıştır. Bunların olduğundan şüphe duyan insanlar, Musa bunları tüm topluluğun önünde söylediğinde kimsenin bu söylenenlere itiraz etmediği gerçeğini görmelidirler. Olayların görgü tanıkları olan bu insanların önünde yalancı tanıklık yapamazdı. Ama gökten inen man ekmeğini, kayadan çıkan suyu, çadırın üstündeki bulutu ya da Tanrı dağdan konuştuğu zaman duyulan gök gürültülerini yazıya geçirdiği zaman kimse buna karşı çıkmamıştı.

İşaya'nın yazdığı zamanlarda, Yahuda barış dönemindeydi ama buna rağmen Kudüs'ün yağmalanacağını ve sürgünü ve hatta Koreş'in bu halkı kurtaracağını bildirmiştir. Tüm bunlar, Koreş'in doğumundan yüz yıl önce yazılmıştı. Daha esir alınmamışlarken Yeremya, köleliğin yetmiş yıl süreceğini bildirmiştir.

Yeni Ahit'in yetkisine ilişkin bazı kanıtlar. Müjde yazarlarından üçü, hikayeyi basit ve süslü olmayan bir şekilde anlatırlar. Buna rağmen bu anlatımların içerisinde geçen Mesih'in verdiği vaazlar, duyduğumuz tüm hayranlığa layıktır. Pavlus ve Petrus'un yazdıkları dikkatimizi çekerler. Matta'nın bir vergi dairesinden ve Petrus ile Yuhanna'nın balıkçı teknelerinden geldiklerini ve Pavlus'un açıkça Hıristiyanlara zulüm eden bir kişi olduğunu hatırladığımızda insanların yenilendiğini görüyoruz.

Binlerce yıldır, Tanrı kendi yazılı Sözü'nü bizler için korumuştur. Kendisine ilişkin yazılı bir tanık oluncasına onu korumuştur.

Madde 9. *İnsanların Kutsal Yazıları bırakıp, yeni esinler aramaları Tanrı'nın isteğine aykırıdır.*

Kutsal Ruh'la yönlendirildiklerini gururlu bir şekilde iddia eden bazı insanlar vardır. Bu insanlar "ölü ve öldüren yasa"ya halen bağlı kalan insanları küçümserler. Eğer Tanrı'nın Ruhu'yla yönlendirildiklerini iddia

ediyorlarsa, gelen bu esinin Tanrı Sözü'nü yazmış olan elçiler ve peygamberlere verilen esinden farklı olacağını düşünmek saçma olurdu.

Pavlus bir kere üçüncü göğe alınmıştı. Eğer herhangi bir kimsenin özel bir vahiy aldığını söylemeye hakkı olsaydı bu Pavlus olurdu. Ancak buna rağmen sadece kutsal yazıları kullandı ve Timoteyus'a da aynısını yapmaya teşvik etti. "Kutsal Yazıların tümü Tanrı esinidir ve öğretmek, azarlamak, yola getirmek ve doğruluk konusunda eğitmek için yararlıdır. Bunlar sayesinde Tanrı adamı her iyi iş için donatılmış olarak yetkin olur" (2. Timoteyus 3:16,17) sözleriyle Pavlus, Kutsal Yazılara hakketiği yüceliği vermektedir.

Rabbimiz Kutsal Ruh'u vaadettiğinde, onun kendiliğinden konuşmayacağını ama Mesih'in ağzından çıkan kelimelerle onlara öğrettiği şeyleri hatırlatacağını söyledi. Bu sebeple vaad edilen Ruh, yeni ve duyulmamış vahiyler vermeyecek. Kutsal Ruh, Mesih'in Müjdesinin bizlere verdiği öğretinin aynısını kalplerimizde doğrulayacak.

Bu nokta açıkça anlaşılmalıdır. Tanrı'nın Ruhun'dan faydalanmayı ve bereket almayı arzulayanlar, Kutsal Yazıları okumaya ve onun sesini dinlemeye özen göstermelidirler.

Tanrı'nın Ruhunun Kutsal Yazılarla sınırlı olmasının Kutsal Ruh için bir aşağılanma olacağını söyleyenlere, Tanrı'nın Ruhunun kendisiyle çelişmeyip istikrarlı olmasının onur zedeleyici bir şey olmadığını söyleyerek cevap verebilirsiniz. Kutsal Yazıların yazarı O'dur ve O değişmez.

Kutsal Yazılara sıkıca bağlanan kişilerin “öldüren yasaya” köle olduklarını söylemek bir kelime oyunudur. Pavlus, yasanın öldürdüğünü söylediğinde (2. Korintliler 3:6), Mesih aracılığıyla gelen yeni lütuf yasasını kabul etmek istemeyen ve yasaya bağlı kalmakta direnen sahte peygamberlere karşı çıkıyordu. Mesih’in lütfundan ayrıldığında yasa gerçekten de öldürür. Kutsal Ruh aracılığıyla yüreğe güçle yazıldığında ve Mesih’i gösterdiğinde, yasa, yaşam veren Söz olur.

Kutsal Ruh’un ışığı Kutsal Yazılardaki Tanrı’ya görmemizi sağladığında; Tanrı Sözü’ne karşı gerçek bir saygı kalplerimize hakim olacaktır; ve böylece kendi Sözü’ne benzerliğiyle tanıdığımız Kutsal Ruh’u, aldatılma korkusu olmadan kabul edeceğiz.

Madde 10. *Yaradılış ve Kutsal Yazılar, ulusların tanrılarına karşı hemfikirdirler.*

Yaradılışın Tanrı’ya tanıklık ettiğini ve Tanrı’nın Kutsal Yazılar’da daha dolu olarak açıklandığını belirtmiştik. Şimdi ise, evreni yaratan Tanrı’nın, Kutsal Yazıların Tanrısı ile aynı Tanrı olduğunu göstermemiz gerekmektedir.

Kutsal Kitap’ta O’nu hep bir Baba’nın iyiliğiyle görmekteyiz. Kendine ait olanlara şefkatli sevgi göstermekten sevinç duyar ve aynı zamanda Kendisine karşı olanlara da serttir. Musa bizlere, Tanrı hakkında bilmemiz gereken herşeyin kısa bir özetini vermektedir: “Yehova, Yehova, çok acıyan ve lütfeden, geç öfkelenen

ve inayeti ve hakikatı çok olan, binlere inayetini saklayan, haksızlığı ve günahı ve suçu bağışlayan, ve suçluyu asla suçsuz çıkarmıyan, babaların günahını oğullarda, ve oğulların oğullarında, üçüncü ve dördüncü nesilde arıyan Allah, diye ilan etti. (Çıkış 34:6,7). İki kere tekrar edilen “Rab” (Yehova) kelimesi, O’nun sonsuzluğunu ve kendiliğinden varoluşunu gösterir. Daha sonra Musa Tanrı’nın özelliklerini açıklayarak bizlere göre Tanrı’nın nasıl olduğunu göstermektedir.

Aynı özelliklerin yaratılışta da parladıkları görülür: yumuşak huyluluk, iyilik, merhamet, adalet, yargı, gerçek. Evet, Tanrı’nın tüm özellikleri yarattıklarında açıkça görülebilir.

Bir sonraki adım olarak, Kutsal Yazıların ulusların tüm tanrılarını kesin olarak reddettiğini anlamalıyız. Kutsal Yazılar bizleri tek gerçek Tanrı’ya yöneltir. Tanrı’nın ismi her yerde tanınır. Birçok değişik tanrılara tapan insanlar bile tanrı ismini kullanmışlardır. Ancak tüm insanlar hataya ve günaha düşmüşlerdir ve Tanrı hakkında doğal olarak bildikleri şeyler sadece onları özürsüz bırakmaya yarar. Bu sebeple Habakkuk peygamber, tüm puta tapınışı yasaklar ve Tanrı’yı O’nun kutsal tapınağında aramamızı söyler (Habakkuk 2:20). Aynı şekilde, Kendisini Kendi Sözü’nde açıklamış olan gerçek Tanrı’dan başka, hiçbir Tanrı’yı kabul edemeyiz.

Bölüm 11. *Tanrı’nın herhangi bir şekilde resmini ya da görüntüsünü yapmak yanlıştır.*

Her ne zaman bir kişi herhangi bir Şekil yapıp, onun Tanrı gibi olduğunu söylerse, Tanrı'nın görkemini bir yalanla bozar. Tanrı Şöyle demiştir: "Kendin için oyma put, yukarıda göklerde olanın, yahut aŐaĐıda yerde olanın, yahut yerin altında sularda olanın hiç suiretini yapmayacaksın."(ıkıŐ 20:4) Tanrı, kendisinin her türlü görünür Őekille gösterilmeye çalıŐılmasını yasaklamıştır.

Musa Şöyle dedi, "Canlarınızı iyice koruyun; çünkü Horebde, ateŐin içinden Rab size söylediği gün bir suret görmediniz; ta ki fesada sapmıyasınız, ve kendiniz için ... herhangi bir Őeklin suretinde oyma put yapmıyasınız" (Tesniye 4:15,16). Musa, Tanrı'nın *sesinin* duyulduğuna iŐaret ediyor. Görünür hiçbir Şekil yoktu. Tanrı'yı belli bir Őekle benzetmek isteyen herkes O'nu aŐaĐılar.

Pavlus, Şu sözleriyle aynı buyruğu vermektedir, "Tanrı'nın soyundan olduğumuza göre, Tanrısal zn, insan düşüncesi ve becerisiyle biçimlendirilmiŐ altın, gümüş ya da taŐtan bir nesneye benzediğini düşünmemeliyiz" (Elçilerin İŞleri 17:29). Açıktır ki, Tanrı'yı temsil etmek üzere yapılan her heykel yahut resim, O'nun yüceliğine karşı edilmiş bir hakarettir.

Tanrının kendini iŐaretlerle göstermiş olduğu bazı durumlar vardı, ancak bunlar çok özel iŐaretlerdi. Aslında, bu iŐaretler onları gören kişilere Tanrı'nın onların anlayışının ötesinde olduğunu hatırlatmıŐtı. Yasa verilirken, insanlar bulut, duman ve ateş görmüŐlerdi. Bunlar, O'nun görkeminin iŐaretleriydi ancak tabi ki insanlar tarafından taklit edilmemelilerdi. Müjde'de, Kutsal Ruh beyaz bir güvercin Şeklinde görünmüŐ; ancak

daha sonra kaybolmuştı. Bu da bize Tanrı'nın görülmez olduğunu hatırlatıyor.

Kendisi yaratılmış bir varlık olan insan, çamura, taşa, tahtaya, hatta altına veya gümüşe tanrılık veremez. O'nun yanında duran başka bir parçayı değil de; başka bir demir ya da tahta parçasını seçip, ona tanrı demenin ne kadar büyük bir saçmalık olduğunu İşaya, 44:12-17 ayetlerinde belirtmektedir. “Kendisi için erz ağaçları keser, ve palamut ve meşe ağaçları alır, ve orman ağaçları arasında kendisi için bir ağaç seçer; çam ağacı diker ve yağmur onu büyütür. Ve insana ateş yakmaya yarar; ve ondan alır ve ısınır; evet, onu tutuşturur ve ekmek pişirir; evet bir ilah yapar ve ona tapınır; onu oyma bir put yapar ve önünde yere kapanır” (İşaya 44:14.15).

Dikkat edilmelidir ki, Tanrı aynı zamanda oyma putların yanısıra, resim putlarını da yasaklar. İnsanın, Kendisinin herhangi bir benzerini yapmasını yasaklamıştır.

Bazı insanlar, resimlerin normal insanlar için bir kitap gibi olduğunu söylerler. Okuyamayan insanların Tanrı konusunda aydınlatılmaya ihtiyaçları vardır. İnsanların Tanrı konusunda bilgilendirilmeleri gerektiği doğrudur ancak Tanrı özellikle resimleri yasaklamıştır. Öğretmek için bile yasaktırlar. Habakkuk şöyle dedi, “Sanatkarın oyduğu oyma put, yahut dökme put, yalan öğreticisi neye yarar ki...?” Tanrı'nın kendine has bir öğretme metodu vardır. Okuyamayan insanlara Tanrı Söz'ü vaaz edilmek suretiyle öğretilmelidir. İnsanlara her şey tümüyle öğretilmelidir. Tahtadan, çamurdan,

gümüş ve altından yapılmış heykellere gerek yoktur. Tüm bunlar olmadan da bir insan İsa'nın bizim yerimize yasanın lanetini üzerine almak için öldüğünü, kanıyla günahlarımızı bağışlamak ve bizleri Baba'yla barıştırmak için çarmıhta günahlarımızı üstlenip kendi bedenini kurban ederek günahlarımız için kendini kefaret olarak sunduğunu bilebilir.

Kişinin görüntünün kendisine tapmadan görüntüyü düşünerek Tanrı'ya tapılabileceğini düşünmek çok yanlıştır. Bu mantık tanrısızlar tarafından bile kullanılır. Kendi putperestliklerinden bahsederken görüntüye değil, görüntünün simgelediği şeye taptıklarını söylerler. Aynı mantık Roma Katolik Kilisesi tarafından kullanılır. Görüntülere "hizmet" ettiklerini ancak onlara tapmadıklarını iddia ederler. Bu demektir ki onlar heykellerin hizmetkarlarıdır. Bu çok açıkça Tanrı'nın insanoğlu yaratırken planladığı (kastettiği) bir şey DEĞİLDİR.

Madde 12. *Tapınış sadece Tanrı'ya sunulmalıdır.*

Ne zaman yalanlar ve yanlış inançlar varlıklarını sürdürmüşlerse, o zaman din bozulmuş ve saptırılmıştır. İnsanlar tek gerçek Tanrı'ya olan inançların da sağlam durmayıp O'na tek doğru yolda tapınmadıklarında utanç verici bir cehalet ortaya çıkar. Ancak Tanrı bilinçli olarak kiskanç bir Tanrı olduğunu söylemiştir. Sadece kendisine verilmesi gereken görkemi putlara verenleri cezalandıracaktır. İnsanlara on emri vermesinin

sebeplerinden biri, onların sapkın tapınışlara dönmelerini engellemek istemesiydi. Eğer bizler Tanrı'yı hakkettiği tüm tapınışla yüceltmiyorsak, bu O'nu görkeminden yoksun bırakıyor ve aşağılıyoruz anlamına gelir.

Batıl inançlar, bizleri saf tapınıştan saptırmak için birçok oyun sunmaktadır. Onlara dikkat etmeliyiz. Tek gerçek Tanrı'yı bırakıyor görünmeden, garip tanrıları izlemekle ayartılıyoruz. Batıl inanç, tek olan Tanrı'ya en yüce yeri verir ancak buna diğer birçok tanrılar ekleyip onlara farklı haklar ve güçler ilişirirler. Bu da, Tanrısal özyapının görkemini böler ve dağıtır. Bu görkem, doğru olarak sadece bir varlığıdır Tanrı. Aynı şekilde Roma Katolik Kilisesi de meleklerle ve azizlere yücelik vererek; Tanrı'nın olan görkemden çalarlar. Bunlara tapınılır, övgü sunulur ve dua edilir, ve insanlar Tanrı'nın hakkettiği görkemin başkasına verildiğini anlamazlar bile.

Mesih bu konuyu şu sözleriyle çok açıkça belirtmiştir: "Rab'bin olan Tanrı'ya tap ve sadece ona kulluk et". Bu, eylem gerektiren bir emirdi. Bunu, İsa başka bir varlığa tapmakla ayartıldığında da görmekteyiz (Matta 4:10).

Kornelyus'un yaptıklarını düşünebiliriz (Elçilerin İşleri 10:25). Petrus'un ayaklarına kapanıp, ona tapınmıştı. Tabi ki, tapınışın sadece Tanrı'ya sunulması gerektiğini bilecek kadar bilgiliydi. Eğer Petrus'a Tanrı'nın bir görüntüsüymiş gibi bakıyor ve aslında ona tapmıyor olsaydı, bu diğer birçok insanın daha aşağı tanrılara ya da azizlere sundukları tapınış ile aynı türde olacaktı. Ancak Petrus Kornelyus'un kendi önünde secde

etmesini kesinlikle yasakladı. Bunun sebebi ise; insanın Tanrı'ya verilmesi gereken görkemin birazını yaratığa vermeksizin, Tanrı'ya tapınışla bir yaratığa tapınışı yeterli olarak ayırt edemediğindendir. Tanrı'yı hakkettiği görkemin tümünden bir zerre bile mahrum etmeyelim.

Madde 13. *Tanrı'nın özü tektir ve bu öz üç Kişi içerir.*

Tanrı'nın doğası. Kutsal Yazı, Tanrı'nın sonsuz bir varlık olduğunu ve bu varlığın ruh olduğunu öğretir. Tanrı, kendi özü hakkında çok az bilgi verir, ancak bu iki özellik bizlerin O'nu tanımlamaya çalışmamızı engeller. O'nun sonsuz oluşu, O'nu ölçemeyeceğimizi anlamamızı sağlar. Ruh olduğu gerçeği ise, O'nu dünyasal kelimelerle tasvir edemeyeceğimizi anlamamızı sağlar. O, tüm dünyasal düşüncelerin çok üzerindedir.

Kutsal Yazı Tanrı'dan, bir ağızı, kulakları, gözleri, elleri ve ayakları varmışcasına bahsettiğinden bazı insanlar Tanrı'yı insanmış gibi düşünürler. Kutsal Yazı bu şekilde konuşur çünkü zihinlerimiz görünür bir şekli olmayan bir şeyi düşünemez. Tanrı, Kutsal Kitap'ta bu gibi kelimeleri kullanarak bizlerin O'nu düşünmemize yardım eder. Tanrı, tabi ki görebilir, duyabilir ve eylemde bulunabilir. Ancak Tanrı'nın bir bedeni yoktur.

Aynı Tanrıda üç farklı kişi. Tanrı'nın tek olduğu ancak bu tek olan Tanrı'nın içersinde üç Kişi'nin bilinip, birbirlerinden ayırt edilebileceği gerçeğini açıkça anlamalı ve buna sıkıca bağlı kalmalıyız. Tanrı'nın özü

tektir (basittir) ve bölünemez. İbraniler 1:3'de, Mesih'in, Tanrısal özyapıdaki Baba kişinin görüntüsü olduğu söylenir. Burada Tanrı'nın özünden bahsedilmemektedir. Sadece tek öz vardır. Ancak Mesih'i Baba'dan farklı kılan bir varlık verir. Oğul'un, Baba'nın görkeminin parıltısı olduğu söylenmektedir. Baba'nın karakteri, Oğul'da parlar. Bu sebeple, Oğul'un parlaması için Baba'dan farklı bir kişiliğe sahip olması gerektiği sonucuna varırız. Aynı şey Kutsal Ruh için de geçerlidir. Farklı bir kişilik Baba'dan ayırt edilebilir. Bu sebeple, Tanrısal özyapıda üç Kişinin olduğunu söyleyen elçinin öğretisine inanırız.

Kaçınılması gereken hatalar. Bazı öğretmenler Mesih'in Tanrı ve Tanrı'nın Oğlu olduğu görüşünü benimsemiş; ancak Mesih'in yaratılmış olduğunu öne sürmüşlerdir. Mesih, Baba'yla tek ve aynı özde olduğundan bu mümkün değildir. Mesih'in başlangıcı olmuş olamaz. Bizler bu yüzden Tanrısal özyapının özde tek olduğunu çok kesin bir şekilde belirtiyoruz.

Bazı kişiler de bizlerin Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'tan bahsettiğimizde bununla tanrılığın farklı özelliklerini kastettiğimizi söylerler. Bu özellikler Tanrı'nın, bilgelik, kudret ve adalet gibi özellikleriyle benzer türden özellikler olurdu. Bu görüşe göre; Baba, Oğul ve Kutsal Ruh birbirlerinden ayırt edilmezler. Gerçeğin savunucuları buna, Tanrısal özyapının birliğinde üç Kişi'nin olduğunu söyleyen açık bir ifadeyle karşılık verirler.

Bir başka yanlış öğreti de, Tanrı evreni sözüyle yaratmaya başladığı an Mesih'in oluşmaya başladığıdır. Elçi Yakup bizlere Tanrı'da değişkenlik olmadığını söyler. Hiçbir zaman Mesih'in yaradılış sırasında bir başlangıcı olduğunu düşünmemeliyiz. Zamanın öncesinde O, Tanrı'dan doğmuştu ve sonsuzluk boyunca Tanrı'yla beraberdi. Mesih kendisinde sonsuzluğu, kendiliğinden varlığı ve tanrılığı bulundurur.

“Kişi”nin anlamı. Burada kullanılan “kişi” kelimesinin anlamı, Tanrı “öz”ünde (oluşunda)“var oluşa”sahip olan, karakteri ve kendine has işleyişiyle Tanrısal özyapının diğer üyelerinden ayrılan anlamındadır. “Var oluş” kelimesi, Tanrı'nın saf “öz”ünden ya da “oluş”undan farklı birşeyi belirtmek için kullanılır. Eğer Mesih Tanrı iseydi ve kendi içinde farklı hiçbir özelliği olmamış olsaydı, Yuhanna şu sözleri söylediğinde doğru olamazdı: “Söz, Tanrı'yla birlikteydi”. Ancak hemen ardından şu sözlerle devam ederek bizlere tanrısal özün birliğini hatırlatmaktadır: “ve Söz Tanrı'ydı”.

Bu sebeple, Tanrı'dan bahsettiğimizde Baba'dan olduğu kadar Oğul ve Kutsal Ruh'tan da bahsetmiş oluruz. Baba hakkında Oğul'dan farklı olarak söz edildiğinde (“Baba, Oğul'u sever”, ya da “Baba, Oğul'u göndermiştir”), her bir tanrısal kişi diğerlerinden ayrılmıştır. Oğul'un işi Baba'ya, ya da Kutsal Ruh'a atfedilemez. Baba'nın insan olup, acı çektiğini veya Ruh'un, “Bu benim sevgili Oğlumdur” dediğini ileri süremeyiz.

Oğul'un Tanrılığına ilişkin Kutsal Yazılar'dan kanıtlar.

Kutsal Kitap "Tanrı'nın Sözü"nden bahsettiğinde sadece bir ses ya da peygamberlik sözünü kastetmez. Tanrı'nın Sözü, Tanrı'yla beraber olan ebedi bilgeliktir. Eski Antlaşma'yı yazan peygamberler hakkında Petrus, onların "içlerinde olan Mesih'in Ruhu, Mesih'in çekeceği acılara ve bu acıların ardından gelecek yüceliklere tanıklık ettiğinde, Ruh'un hangi zamanı ve nasıl bir dönemi belirttiğini" araştırdıklarını söyler. Bu peygamberlik sözlerinin ortaya çıktığı zamanlarda Mesih daha dünyaya gelmemiştir. Bu sebeple, bu ifade sonsuzluktan beri Baba'yla birlikte olmuş olan ebedi Söz, Mesih hakkında söylenmiş olmalıdır. Peygamberler aracılığıyla konuşan Ruhun, Mesih'in Ruhu olduğunu bildiğimize göre, Mesih'in Tanrı olduğundan kesinlikle emin olabiliriz.

Elçiler, evrenin Oğul aracılığıyla yaratıldığını ve her şeyin O'nun kudretli sözüyle devam ettirildiğini öğretirler (İbraniler 1:2,3). Mesih'in kendisi şöyle der, "Babam hala çalışmaktadır, ben de çalışıyorum" (Yuhanna 5:17). Yuhanna İncili'nin giriş kısmında bu daha da belirgindir. Başlangıçtan beri var olan Söz Tanrı'ydı ve Tanrı'yla birlikteydi, ve her şeyin kendisi aracılığıyla yaratıldığı bu Söz, Baba'yla beraberdi. Buradan açıktır ki, Söz ebedidir, farklı (ayrı) bir kişidir ve tüm yaratılış onun aracılığıyla var olmuştur. Tanrı'dan gelen tüm vahiyler O'nun Sözü olarak nitelendirilebilir ancak en büyük yücelik Söz'e, Tanrı'nın kendisi hakkındaki en yüce vahyine verilmelidir. Çünkü Söz, Tanrıdır.

Eski Ahit'te Mesih'in Tanrılığına ilişkin kanıtlar bulunmaktadır. 45. Mezmur, Mesih'ten bahsederek şöyle der, "Ey Tanrı, tahtın sonsuza dek sürer." İşaya 9:6'da yine Mesih hakkında söylenen şu sözleri okuruz, "onun adı: Acip Öğütçü, Kadir Allah, Ebediyet Babası ve Selamet Reisi çağrılacaktır." İşaya aynı zamanda Mesih'i, "İmmanuel, Tanrı bizimle" diye çağırır. Yeremya, vaadedilen Davut Oğlu hakkında peygamberlik ederken şöyle der, "ve o, şu adla çağırılacak: Yehova, doğruluğumuz." Evet, çok açıkça görüldüğü gibi Tanrı'nın yüce isimleri Baba'ya olduğu kadar Oğul'a da aittir.

Yeni Ahit'te de Mesih'in Tanrılığına ilişkin birçok delil bulunmaktadır. Bunlardan birkaçı şöyledir: Eski Ahit'teki Tanrı'nın bir işleyişi olan peygamberlik sözlerinin Yeni Ahit içersinde Mesih'te yerine geldiğini görülür. Rab'bin, Yahuda için bir tökezleme taşı olacağına ilişkin (İşaya 8:14) İşaya aracılığıyla söylediği peygamberlik sözünün, Pavlus, Yeni Ahit'te Mesih'te yerine geldiğini belirtmektedir (Romalılar 9:33). Pavlus aynı zamanda şunu ekler, "Mesih'in yargı kürsüsü önüne hepimiz çıkacağız. Yazılmış olduğu gibi, Rab şöyle diyor: Varlığım hakkı için her diz önümde çökecek ve her dil Tanrı olduğumu açıkça söyleyecek". Ve yine burada peygamberliklerin Mesih'te yerine geldiğini görüyoruz. İbraniler kitabının yazarının Mesih hakkında, sadece Tanrı'ya atfedilecek bir görkemle bahsettiğinde bu çok daha açık olarak görülür: "Ya Rab, başlangıçta yerin temellerini sen attın. Gökler de senin ellerin yapıtıdır." Evet, açıkça görülür ki Yeni Ahit, Mesih'in

Tanrı olduğuna ilişkin tanıklık etmektedir. Tomas O'na, "Rabbim ve Tanrım" dediğinde doğru söylüyordu.

Mesih'in yaptıkları, onun Tanrı olduğunu daha da güçle kanıtlamaktadır. O'nun söylediklerini çoğu zaman reddeden Ferisiler bile Mesih, "Babam hala çalışmaktadır, ben de çalışıyorum" dediğinde onun Tanrı olduğunu iddia ettiğini anlamışlardı. Onu öldürmek istediler çünkü, "Tanrı'nın kendi Babası olduğunu söyleyerek, kendisini Tanrı'ya eş koşmuştu".

Mucizeleri de kendi ismiyle yapılmıştır. Tanrı'dan başkası bunu yapamaz. Bununla kalmayıp sahip olduğu yetkiyle, mucizeler yapmaları, cüzzamlıları iyileştirmeleri ve cinleri kovmaları için başkalarına güç de verebiliyordu (Matta 10:8; Markos 3:15). Petrus şöyle dedi, "İsa Mesih'in adıyla kalk ve yürü" (Elçilerin İşleri 3:6).

Kutsal Ruh'un Tanrılığına ilişkin Kutsal Yazılar'dan kanıtlar. Yaradılışın başında Allah'ın Ruhu'nun suların yüzü üzerinde hareket ettiğini söylerken Musa, bu gerçeği çok açık olarak ortaya koymaktadır. Ruh, daha en baştan, dünya karmaşa içersindeyken gücünü iyilik için kullanmıştır. İşaya 48:16'da, sorgulanamayacak bir kanıt bulunmaktadır. Baba'nın sadece Kutsal Ruh aracılığıyla çalışmadığı ancak baba Tanrı'nın ve Kutsal Ruh'un birlikte bir iş yaptıkları söylenmektedir. "ve şimdi Rab Yehova ve onun Ruh'u beni gönderdi". Ruh da, yüce yetkiye ortaktır. Enerjisi başka bir kaynaktan gelmekte değildir. O, hem yenilenmenin hem de ölümsüzlüğün yazarıdır. Biz biliriz ki Tanrı yaratılmış

hiçbir şeye danışmaz ancak Ruh, “her şeyi, Tanrı’nın derin düşüncelerini bile araştırır”. Ruh, imanla aklar. Güç, gerçek, kutsallaştırılma, lütuf, ve mümkün olan tüm bereketler O’ndan gelir. Pavlus, Ruh’un hem yetki hem de arzusunun olduğunu açıkça belirtir. O, tüm bunlara ancak Tanrısal özyapının bir kişisi ve tamamen Tanrısal olduğu için sahip olabilir. Pavlus’un sözleri şunlardır, “Bunların hepsini etkin kılan bir ve aynı Ruh’tur. Ruh bunları herkese dilediği gibi dağıtır” (1. Korintliler 12:11).

Kutsal Yazılar Ruh’tan bahsederken, onu Tanrı ismiyle çağırmaktan şüphe duymaz. Pavlus, *Ruh’un* bizlerde yaşadığını bilir ve bu sebeple *Tanrı’nın* tapınağı olduğumuzu söyler. Aslında, Tanrı birçok kez bizleri kendi tapınağı olarak seçeceğini vaat etmiştir ve bu vadin gerçekleşmesi de tamamıyla bu gerçekte, yani O’nun Ruhu’nun bizlerde yaşadığı gerçeğinde yatmaktadır. Petrus, Hananya’yı Kutsal Ruh’a yalan söylediği için azarladığında, şu sözleri eklemektedir: “Sen insanlara değil, Tanrı’ya yalan söylemiş oldun” (Elçilerin İşleri 5:3-4).

Tanrı’nın birliği. Tek bir Tanrı vardır. Pavlus, Efesliler 4:5,6’da “beden bir, Ruh bir, Rab bir, iman bir, vaftiz bir, her şeyin üzerinde, herşeyle ve her şeyde olan herkesin Tanrısı ve Babası birdir” der. Hepimiz iman aracılığıyla tek gerçek Tanrı’ya vaftiz edildik ancak Mesih aynı zamanda da bizlerin Baba, Oğul ve Kutsal Ruh’un adıyla vaftiz olmasını buyurmuştur. Bu tek olan

Tanrı, kendisini mükemmel bir berraklıkla Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olarak açıklamıştır.

Kutsal Üçlü içersindeki kişilerin farklılığı. Bu büyük bir sırdır. Bu yüce gerçek hakkında konuşurken her zaman saygılı olmak konusunda dikkatli olmalıyız. Çok eskiden yaşamış Hıristiyan bir ilim adamı, Nazianzum'lu Gregory şöyle dedi: “Birini düşünür düşünmez, Üçünün görkemi çevremi sarar; düşüncelerim Üçünü ayırt eder etmez, yine Birine geri döner”. Tanrısal özyapıyı hiçbir zaman, Tanrı'nın ne sadece *tek bir*, ne de sadece *üç* tane olarak görmemize sebep olacak şekilde düşünmemeliyiz.

Baba, Oğul ve Kutsal Ruh kelimeleri sadece isimler değildir. Gerçek bir farklılığı belirtirler. Ancak bu, içersinde bölünme olmayan bir ayrılıktır (farklılıktır). Eğer Baba'yla aynı kişi olsaydı, Oğul'un “Tanrı'yla birlikte” olduğunu ya da “Baba'yla beraberken görkemli” olduğunu söylemek mümkün olmazdı. Dünya'ya Baba değil, Oğul gelmiştir. Ölen ve öldükten sonra dirilen Oğul'du. Ve Baba'yla Oğul arasındaki farklılık, Oğul insan benzeyişinde dünyaya geldikten sonra da başlamadı. Tanrı'nın biricik Oğlu, tüm sonsuzluktan beri Baba'nın bağrındaydı ve bu beraberlikte kendi görkemine sahipti. Aynı zamanda Baba ve Ruh arasında da belirgin bir ayırım bulunmaktadır çünkü Kutsal Kitap Ruh'un Baba'dan çıkıp geldiğini söyler. Aynı şekilde Ruh, Mesih'le de aynı değildir. Mesih, Ruh'tan bahsederken “başka bir” ifadesini kullanır: “Ben de Baba'dan dileyeceğim ve O,

sonsuz dek sizinle birlikte olsun diye size başka bir Yardımcı, Gerçeğin Ruh'unu verecek”.

Tanrısal özyapıyı oluşturan kişiler arasında görev (işlev) farklılığı bulunmaktadır. Baba, işleyişin en başı, herşeyin kaynağıdır. Tüm yönetimin yetkisi, bilgeliği ve önbilgisi Oğul'dadır. Dünya'da işlemekte olan güç ise Kutsal Ruh'undur. Ancak, bu işlev farklılığını gereğinden fazla ileri götürmemeliyiz.

Baba'nın ebediliği aynı zamanda Oğul'un ve Kutsal Ruh'un ebediliğidir ve hiçbiri diğerinden önce gelmez; buna karşın bu Kişilerden bahsederken bir sıra kullanırız. İlk önce Baba'nın tanınması gerekir. Oğul, Baba'dan gelir. Ruh ise her ikisinden, yani hem Baba'dan hem de Oğul'dan gelir. Ruh'un hem Baba, hem de Oğul'dan geldiğini Romalılar 8. Bölüm'den görebiliriz. Burada Pavlus aynı Ruh'u ilk olarak Mesih'in Ruh'u olarak isimlendiriyor ve daha sonra da bu Ruh'tan, Mesih'i ölümden diriltten Tanrı'nın Ruh'u diye söz ediyor.

Anlaşılması güç olsa da; bu imanımızı kuvvetlendirebilecek bir gerçek olabilir. Baba ile Oğul'un birliği bu gerçekten daha da açıkça görülür. Tek bir Ruh'a sahiptirler. Bu sebeple Ruh, Baba ve Oğul'dan farklı birşey olamaz. Kutsal Üçlüğün her bir kişinin kendine has kişiliği olmasına rağmen, her biri aynı zamanda Tanrısal özyapının tamamını oluşturur. İşte İsa bu nedenle şöyle diyebildi: “Ben Babadayım, Baba da bendedir”.

Öyleyse, imanımızın temelini oluşturan bunlardan emin olalım. Bizler, tek bir Tanrı'ya inanırız. Bu tek bir

Tanrı'yla kastettiğimiz, içinde üç kişinin olduğu tek bir bölünmemiş varlıktır. "Tanrı" ismini belirsiz şekilde kullandığımızda aynı zamanda bu kavrama Oğul ve Kutsal Ruh da dahildir. Ancak Tanrısal özyapıda belirli bir sıra olduğundan bazen Oğul ve Ruh'un yanında Baba'dan bahsederken, Baba'yı kastetmek için Tanrı kelimesini kullanırız. – Ör: Tanrı'nın Oğlu. Biz, Tanrı'nın birliğine, Tanrısal özyapıdaki kişilerin sırasına inanırız ve Oğul ve Kutsal Ruh'un Tanrılığını daha az görmeyiz.

Madde 14. *Yalnız Tanrı'nın hakkettiği yücelik, Tanrı'nın yarattığı hiçbir şeye verilemez.*

Yaradılışın hikayesi, kilisedeki bizlerin başka hiçbir tanrı aramamız için anlatılmıştır. Melekler, cinlere ya da Tanrı'nın dünyada yarattıklarına tapınamayız. Tanrı, yarattıklarından daha yücedir.

Melekler. Bunlar, Tanrı'nın yarattıklarının en görkemli olanlarından. Ancak, tanrısal varlıklar değililerdir. Tanrı, melekler hakkında böyle bir bilgiyi bize vermeyi uygun görmemiş olduğu geçeceğini kabul edelim. Ne zaman yaratıldıklarını bilmiyoruz. Sadece Musa'nın sözlerinden bildiğimiz şudur: "Ve gökler ve yer ve onların bütün orduları itmam olundu". Kaç tane olduklarını da bilmiyoruz, ancak Elişa'nın sözlerinden biliyoruz ki "bizimle olanlar onlarla olanlardan daha çoktur".

Kutsal yazılardan biliyoruz ki, melekler Tanrı'nın hizmetkarlarıdır, ve O'nun tarafından yaratılmışlardır. O'na itaat ederler ve buyruklarını gerçekleştirirler. "Melek" kelimesinin anlamı budur: Haberci. Onlara göksel ordu denir çünkü krallarlarını çevreleyerek, onun yüceliğini sergilerler ve onun emirlerine itaat etmeye hazır durumda beklerler. Meleklerin, hizmet etmek için Tanrı'nın bizler için olan armağanlarını bizlere getirmek için, yaratıldıklarını bilmemizle rahatlarız. Aynı zamanda bizlerin güvenliğini sağladıklarını, koruyup yönlendirdiklerini ve tüm acılardan korumak için bizleri izlediklerini biliriz. Belki her bir melek belirli bir imanlıyla ilgileniyordur ancak en kesin olan bir şey ise tümünün bizlerin güvenliği için kaygı çektikleridir. Gökteki melekler, bir günahkar tövbe ettiğinde, tövbe etmeye ihtiyacı olmayan doksandokuz kişi için olduğundan daha fazla sevinirler.

Ancak Tanrı, melekleri Kendi görkeminden pay almaları için yaratmamıştır. Bizler için yaptıkları yardımları bizlerin onlara kısmen bile güvenmemiz için *sunmamaktadır*. Melekler Tanrı'nın hizmetkarlarıdır. Görevleri, O'nun bizler için sağladığı güç ve iyilikte hizmet etmektir.

Cinler. Cinlerin Tanrı tarafından yaratıldıklarını anlamalıyız. Tanrı'dan bağımsız olarak var olamazlardı, eğer olsalardı, bu, kendi içlerinde var oluşa sahip oldukları anlamına gelirdi. Ancak yalnız Tanrı kendiliğinden varolandır. Tüm hayat O'ndan gelir. Ancak eşit derecede emin olmalıyız ki, cinlerin

kötülükleri, Tanrı'nın onlara verdiği doğadan kaynaklanmaz, ama doğaları günah yüzünden bozulmuştur.

Kutsal Kitap'ta cinler hakkında bizlere verilen bilgiler, büyük oranla bizleri onların saldırılarına karşı uyarmak için verilmiştir. Şeytan, silahlanmış güçlü bir adam, havadaki hükümlerinin egemeni ve kükreyen bir aslan olarak tarif edilir. Ona verilen tüm bu isimler, bizleri daha dikkat etmeye ve savaşmak için hazır olmaya yönlendirmelidir. Petrus bize İblis'in yutacak birini arayarak kükreyen aslan gibi dolaştığını söyledikten sonra "imanda sarsılmadan İblis'e karşı direnmemiz" gerektiğini ekliyor (1. Petrus 5:8,9). Pavlus da bizlerin uzun ve tehlikeli olan savaşa hazır olmamız için silahlanmamızı söylüyor. "Çünkü savaşımız insanlara karşı değil, yönetimlere, hükümlerlere, bu karanlık dünyanın güçlerine, kötülüğün göksel yerlerdeki ruhsal ordularına karşıdır" (Efesliler 6:12). Tembel veya korkak olmamalıyız. Güçlü, cesur ve istekli olarak sona kadar dayanmamız gerektiği öğretilmiştir bizlere. Ve kendi zayıflığımızın farkında olarak ihtiyacımız olan bu zırhı, kuvveti ve bilgeliği vermesi Tanrı'dan yardım istemeliyiz.

Tek düşmanımız İblis değildir. İblis, Tanrı'nın düşmanıdır. Bizler, Tanrı'nın onuru için savaşırız. Eğer Tanrı'nın krallığını ilerletmek istiyorsak, bu krallığı fethetmek ve hatta eğer gerçekleştirebilecek olsaydı bizlerin yıkımını bile planlayan bu kötü ruha karşı sürekli savaşmalıyız. Böyle bir düşmanla barış sağlanamaz. İblis, insanların akıllarına yanlışlıklar,

doğrular yerine yalanlar getirir, kin ve nefret uyandırarak ayrılığa ve kavgalara sebep olur. İblis'in doğası kötüdür ve düşmüştür.

Şeytanın kötülüğü tamamıyla kendi seçimidir. Mesih, İblis hakkında şöyle der: “Yalan söylemesi doğaldır. Çünkü yalancıdır ve yalanın babasıdır” (Yuhanna 8:44). Yine bizlere onun “doğrulukta kalmadığını” söyler. Buradan görülür ki, İblis bir zamanlar gerçeğe sahipti ancak onu reddetti.

İblis her ne kadar Tanrı'ya karşı savaşa da, Tanrı izin vermeseydi bunu yapamazdı. Eyüp kitabından öğreniyoruz ki İblis, Tanrı'nın izni olmaksızın kendi vahşi planlarını uygulayamaz. Bununla birlikte II. Selanikliler 2:9-12 bölümünden de imansızların kör edilmesinin sadece Şeytan'ın işi değil, Tanrı'nın yargısı da olduğunu öğrenmekteyiz.

Tanrı cinleri (temiz olmayan –kötü ruhları) isteği uyarınca tamamıyla kontrol edebilir ancak imanlıları denemeleri için onlara izin verir. Bu kötü ruhların sebep oldukları denemeler aracılığıyla imanlılar arınabilirler. Bu ruhlar bizleri sorunlar, tuzaklar ve kötü saldırılarla rahatsız edebilirler. Ancak inanlıyı hiçbir zaman ezemezler. Tanrı böyle yapmalarına izin vermez. Pavlus'un buna benzer bir sorunu vardı. Şöyle yazdı, “Aldığım esinlerin üstünlüğüyle gururlanmayayım diye bana bedende bir diken, beni yumruklamak için bir Şeytan meleği verildi, gururlanmayayım diye” (2. Korintliler 12:7).

Cinlerin sadece bizleri yanlış yapmaya zorlayan, içimizdeki kötü arzular olduğu şeklinde saçma bir

düşünceye karşı çıkmak zorundayım. Kutsal yazılar bunu açıkça reddeder. Kutsal yazılar cinlerden “kötü ruhlar” ve “kendilerine ayrılan yeri terketmiş olan melekler” olduklarını söyler. Buradan da cinlerin sadece insanların zihinlerindeki düşünceler olmadığını ama onların gerçek olduğunu ve kendilerine has bir anlayış ve düşüncülerinin olduklarını öğreniriz. Kutsal Kitap’ta ayrıca Tanrı’nın çocukları ve İblis’in çocukları ayrımı yapılır ki, eğer İblis’in çocukları sadece kötü düşünceler olsalardı, bu karşılaştırma çok anlamsız olurdu. Ayrıca Kutsal Kitap’ta cinlerin, cehennem ateşinde sonsuz mahvoluşa mahkûm edildikleri söylenir. Bu kötü düşünceler için geçerli olan bir ifade değildir.

Fiziksel dünya. Tanrı’nın bizlere verdiği bu dünyadaki güzellikleri seyretmekten sevinç duymalıyız. İmanın ilk işaretlerinden biri, çevremizdeki herşeyin Tanrı’nın eseri olduğunu anlamak ve bunları neden yarattığını merak etmektir. Yaratılış hikayesini çalışmak, imanımızı güçlendirecektir. Söz’ünün gücü ve Ruhuyla yeri ve göğü yoktan var ettiğini öğreniriz. Bunların, yaratılmış şeyleri ürün olarak (canlı ve cansız) vermesini sağladı. Her nesneye kendine has bir doğa, işlev ve konum verdi. Ve yok olmak zorunda olduğundan, soylarını devam ettirebilmeleri için her bir türe üreme gücü vermiştir. Ve son olarak, insanı yaratmıştır. Şekil güzelliği ve onlara verdiği büyük yeteneklerle onları yaratılışın diğer canlılarından farklı kıldı. Tanrı, insanı yaratılışın en harika parçası olduğunu belirtir.

Burası, Tanrı'nın yüce işlerini uzun uzadıya tartışmanın yeri değildir. Evrende görüldüğü gibi bilgeliğinin, gücünün, doğruluğunun ve iyiliğinin bizlerin anlayışının ne kadar üzerinde olduğunu göstermeye yeterli olacak hiçbir kelime yoktur. Ancak bu demek değildir ki, onları göz önüne almamalıyız. Evrenin güzellikleri Tanrı'nın iyiliğinin, bilgeliğinin ve gücünün aynasıdır. Yaratılışa bakmak, Tanrı'nın yüceliğine olan minnettarlığımızı şaşkınlıkla artıracaktır.

Öyleyse ilk olarak, yıldızları yerlerine böylesine görkemle koyan, bazılarını sabit bir konum, bazılarını ise hareket veren bu mimarın yüceliğine bakalım. Onları, gece ve gündüzü, ayları, yılları ve çağları belirleyecekleri şekilde kontrol eder. Günün uzunluğunu bile bir karışıklık olmadan değiştirir. Tanrı'nın iyiliğini ve bilgeliğini, büyük küçük yarattığı herşeyde gösterebilecek daha birçok farklı örnek verebilirdik.

İkinci olarak, bu yaradılışın üzerimizde nasıl bir etki yaratması gerektiğini görelim. İmanla, Tanrı'nın herşeyi iyiliğimiz için düzenlediğini gördüğümüzde, O'na güvenle, duayla, övgüyle ve sevgiyle dönmeyi öğreneceğiz. Tanrı dünyayı bir anda yaratabilirdi. Ancak bu yaradılışı altı güne yaymıştır. Bu bir nezaketti ve insana olan sevgisinin bir işaretiydi. Çünkü bu şekilde insan için gerekli olan herşeyi önceden hazırlamış oldu. Biz daha doğmamışken bizlere bakan ve bizlerle ilgilenen böylesine yumuşak huylu bir Baba'nın ilgisinin devamından şüphe duyacak kadar şükran duygusundan yoksun olmamalıyız. Bizlerin üzerine tüm bereketini

yağdırmışken, ihtiyacımız olduğu zamanda bizleri bırakacağını düşünmek gerçekten de günah olurdu.

Tanrıyı, göğün ve yerin yaradanı olarak düşündüğümüz her zaman, O'nun tüm yarattıklarını kontrol altında tuttuğunu ve O'nun çocukları olduğumuzu hatırlayalım. Bizlere bakmak, beslemek ve korumak için söz vermiştir. Güven içersinde, O'ndan her iyiliği bekleyebiliriz. Herşeyi sadece O'ndan istemeli, sadece O'na şükretmeliyiz çünkü her iyi şeyi bize O verir. Böylece kalplerimiz O'na dönecek, öyle ki, Rabbimizi tüm varlığımızla sevip, O'na tapınacağız.

Madde 15. İnsanın yaratılışı.

Tanrı'nın işlerinin tümü içersinde, O'nun adaletinin, bilgeliğinin ve iyiliğinin en iyi örneği insandır. Daha önce de dediğimiz gibi kendimizi uygun şekilde tanımadan Tanrı'ya ilişkin açık ve belirgin bir şekilde bilgi sahibi olamayız. İnsan hakkındaki gerçekler (bilgi) iki şey içerir: ilk olarak nasıl yaratıldığını bilmek ve günahın gelişinden beri içinde bulunduğu konumu bilmek (Tekvin 3). Bu bölümde bizleri ilgilendiren kısım, insanın ilk konumudur. Günaha düşmeden önce insanın nasıl olduğunu öğrenmeliyiz. Böylece daha sonra insanın kötülüğünden Yaratıcısını sorumlu tutmamış olacağız. Hatalarımız Tanrı'dan değildir. Ne de günahlarımızdan “doğayı” sorumlu tutabiliriz. Bu Tanrı'ya hakaret olurdu. Çünkü Tanrı onu yaratırken içinde bir nevi kötülük olduğu anlamına gelirdi. Bu konuda değişmeyen iki gerçek vardır ve hiçbirini

reddedemeyiz: günahkarın hiçbir özrü yoktur ve Tanrı'nın adaleti her zaman saf ve doğrudur.

İnsan, beden ve candan oluşur. Candan kastım, onun daha asil olan, bedenin içinde bulunan ancak ölümsüz olan ve beden öldükten sonra da yaşamaya devam eden kısmıdır. "Can" ve "ruh" birlikte kullanıldıklarında kendilerine has anlamları olmasına karşın çoğu zaman birbirleri yerine kullanılan kelimelerdir.

İnsanoğlu maddesel şeylerle o kadar meşgul olmaya başlamıştır ki, çoğu insan bir canı olduğunu unutmuştur. Ölümden sonra yaşamaya devam edeceklerini unutmuş ya da göz ardı etmişlerdir. Ancak en azından bir çeşit ölümsüzlük anlayışı olmadan yaşayamazlar. Her insanın, Tanrı'nın ahlaki yasasına cevap veren, iyiyi ve kötüyü ayırt edebilen bir vicdanı vardır. Vicdan sadece iyinin ve kötünün zihinsel olarak algılanması değildir. Ne de yalnızca iradedir. Hem fiziksel beyinlerimiz hem de irademiz bizlerle ölecektir. Bu sebeple Tanrı'nın yargısından korkmasına gerek yoktur. Ancak yanlış bir şey yaptığımızda yargıdan ve cezalandırılmaktan gerçekten de korkarız. Vicdan, *ölümsüz* olan canın bir parçasıdır. Bundan sonraki yaşamda gelecek olan yargı ve cezalandırılmadan ötürü bu hayatta yanlış yapmaktan korkan bizim canımızdır.

Canımız olduğuna ilişkin daha fazla kanıtlar, insan zihninin mükemmelliğinde görülebilir. Anlayış yeteneğimiz hayvanlarınkinin çok üstündedir. Göğü ve yeri düşünebiliriz. Geçmişe bakabilir, geleceği bekleyebilir ve görünmez bir Tanrı'yı düşünebiliriz.

İnsan yapısında sadece fiziksel bir bedenden çok daha fazlası bulunmaktadır.

Kutsal yazılar, canın bedenden bağımsız bir varoluşunun oluşunu açıkça belirtir. Bizlerin “çömlekten evlerde” oturduğumuzu ve “yozlaşan yaradılışı” üzerimizden atmamızı “bedendeyken yaptıklarımızın karşılığını” son günde alacağımızı söyler. Buradan ve diğer birçok bölümden canın bedenden ayrı olduğunu ve hatta insanın ana kısmı olduğunu öğreniriz.

Bu konuya ilişkin belirtilebilecek daha birkaç farklı ayet bu öğretiyi sağlamlaştıracaktır. Pavlus, okuyucuların kendilerini benliğin ve ruhun tüm pisliğinden temizlemelerini (1. Korintliler 7:1) söyleyerek kötülüğün insanın iki farklı kısmını kirlettiğini ortaya koyuyor. Petrus, Mesih'i canlarımızın çobanı ve gözetmeni olarak çağırıyor. Eğer Mesih'in bakması gereken hiçbir can olmasaydı bu saçma bir ifade olurdu. Aynı şekilde eğer insanların canları olmasaydı, insanların canlarının sonsuz kurtuluşundan bahsetmesi de mantıksız olurdu. Mesih, ölümden sonra kişiyi cehenneme atma yetkisi olan Tanrı'dan korkmamız gerektiğini söylediğinde bizlerin canları olduğunu çok açık şekilde ortaya koymaktadır. Mesih, zengin adamın canı eziyet çekerken İbrahim'in bağrında bulunan Lazar'ın hikayesini anlattığında bedenden ayrı bulunan bir candan bahseder. Bu gerçek Pavlus tarafından da vurgulanmıştır. Bedende yaşadıkça Rab'den uzak olduğumuzu ancak bedenden ayrıldığımızda O'nun varlığında bulunmaktan zevk alacağımızı söyler.

İnsanın Tanrı benzeyişinde yaratıldığını düşündüğümüzde, onun bir canı olduğuna daha sağlam olarak inanacağız. Tanrı'nın görkemi bir dereceye kadar insanın fiziksel bedeni aracılığıyla parlamaktadır. Çoğu zaman karşı çıkılmayacak bir biçim lütfu ve hayvanlarınkinden daha üstün olan bir güzellik vardır. Ancak tanrısal benzeyiş bizim canlarımızdadır. Ademe, yetkin ve düzenli bir kontrol altında bulunan, uygun bir mantık ve algılar tarafından yönetilen doğru bir anlayış ve duygular verilmişti.

Adem'in günah işleyişinden bu yana insanoğlu canındaki Tanrı benzeyişini büyük çoğunlukla kaybetmiştir. İkinci Adem olan Mesih, bizleri kendisinin benzeyişinde yenileyebilmektedir. Pavlus Kolose'deki Hıristiyanlara şöyle yazar, "Çünkü eski yaradılışı kötü alışkanlıklarıyla birlikte üzerinizden çıkarıp attınız, eksiksiz bilgiye erişmek üzere Yaratıcısının benzeyişinde tazelenen yeni yaradılışı giyindiniz" (Koloseliler 3:9-10). Şimdi bu yenilenmenin özelliklerini inceleyebiliriz. Birincisi bilgidir. İkincisi doğruluk ya da gerçek kutsallıktır. Ademin düşüşiyle insan, zihnini dolduracak bilgi ışığını, kalbinin doğruluğunu ve kendisini oluşturan tüm öğelerin uyumunu yitirmiştir. II. Korintliler 3:18'den, Tanrı benzeyişinde değiştirilmemiz gerektiğini öğreniyoruz: "Ve hepimiz peçesiz yüzle Rab'bin yüceliğini görerek yücelik üstüne yücelikle O'na benzer olmak üzere değiştiriliyoruz". Tanrı'nın mükemmel görüntüsü olan Mesih'in benzerliğinde değiştiriliyoruz. O'nun benzeyişi gerçek kutsallık, saflık ve anlayıştır.

O'nun bizlerdeki benzeyişi, cennete alındığımız gün gerçek görkemine erişecektir.

İnsanın canı, bedenın diğer tüm üyelerine hayat verir ve insanın hayatını kontrol etmekte başı çeker. Çoğu filozof, insanın mantıkla yönetildiğini ve yalnızca mantığın onu bozulduğunu göz önüne almamışlardır. İnsanın birbirlerinden tümüyle farklı olan iki konumunu birbirine karıştırmışlardır: Tanrı'nın onu yarattığı konumdaki insan, ve düşüşünden beri içinde bulunduğu konum.

Can hakkında daha fazla bilgi edinmek için ilk önce şunu kabul edelim. İnsanın canı iki kısımdan oluşur: Anlayış ve irade. Anlayış, iyi ile kötüyü ayırt edebilmektir. İrade ise, bu ikisi arasında bir seçim yapar.

Tanrı, insanı özgür bir iradeyle yarattı. Eğer isteseydi, Adem'in içine düştüğü ayartılmayı reddedebilecek gücü vardı. Ve Adem, kendi seçimiyle düştü. Yaratıldığı konumda akli ve iradesi mükemmeldi ve bedeninin tüm üyeleri iradesine itaat ediyordu. İyiyi ya da kötüyü seçmekte özgürdü. Ancak kötüyü seçtiğinde kendini mahvetti ve tüm kısımlarının bozulmasına yol açtı. O andan beri insan, tümüyle mantık ile kontrol edilmekten çıkmıştır. Eğer iyiyi ve kötüyü seçme özgürlüğüne sahip değilse insanın mantıklı ve düşünen bir yaratık olmayacağını söylemekte filozoflar haklıdır. İnsanın kendi iradesini kullanarak hayatını yönlendiremediği takdirde, iyiyi ya da kötüyü seçmenin hiçbir anlamı kalmayacağını anladılar. Ancak tümüyle haklı değildirler. İnsan doğasında olan

değişikliği göz önüne almalıyız. İnsanın artık özgür bir iradesi yoktur. İradelerimiz günahla zincire vurulmuştur.

Madde 16. *Tanrı, bu evrenin her yanına hükmetmeye devam etmektedir.*

Tanrı'nın evreni yaratıp, sonra onu kendi haline bıraktığının doğru olmadığına inanıyoruz. Bu da Hıristiyanlar ve inanmayanlar arasındaki en önemli farklılıklardan biridir. Tanrı'nın işleyişinin, en başta olduğu kadar evrenin sürekliliğinde de var olduğunu biliyoruz. Çoğu insan, Tanrı'nın yarattıklarını gördüklerinde yaratan bir Tanrı'nın varlığına inanırlar ancak Tanrı'nın devam etmekte olan işleyişini görmek için yüreklerde iman gereklidir. "İman sayesinde anlıyoruz ki, evren Tanrı'nın buyruğuyla yaratıldı" (İbraniler 11:3).

Ne var ki, buna ek olarak Tanrı'nın bugünkü dünya için olan sağlayışına ya da ilgisine inanmalıyız. Tanrı'nın sadece herşeyin yaratıcısı değil ama aynı zamanda yöneticisi, koruyucusu olduğunu ve özellikle küçük bir serçe dahil yarattığı varlıkların herbiriyle ilgilenip onlara değer verdiğini öğrenmeliyiz.

Tanrı'nın sağlayışının şansa alakası olmadığını açıkça görmeliyiz. Asırlarca ve hatta günümüzde insanlar birçok olayın şans eseri olduğunu düşünmüşlerdir. Eğer bir adama hırsızlar saldırmış, gemisi batmış, çölün ortasında bir vaha bulmuş ya da ölümden kıl payı kurtulmuşsa, bunlar hep şansa bağlanmıştır. Ancak bizler biliyoruz ki başımızdaki

saçlar bile sayılıdır. Biliyoruz ki, bizlere Bakan, bizlerle İlgilenen, bize hiçbirşeyin şans eseri olmasına izin vermez. Tüm olanlar, Tanrı'nın gizli iradesine göre düzenlenir.

Öyleyse Tanrı'nın kadir olduğunu hatırlayalım. Ancak bu kudret, filozofların Tanrı'nın sahip olduğunu zannettikleri aynı kudret değildir. Tanrı yaratmayı tamamladı diye artık hiçbir şey yapmıyor değildir. Her zaman seyrediyor, kudretlidir ve her zaman işler. Yeri ve göğü yarattığı için kudretli değildir Tanrı, ama bunları şefkatli ilgisiyle yönettiği içindir. Bu da demek değildir ki Tanrı sadece doğanın düzenini belirlemiştir. O'nun iyiliği bir baba sevgisiyle tüm halkına karşı sürekli devam eder.

Tanrı'nın kudretini tam olarak anladığımızda O'na hem itaat edeceğimiz hem de himayesinde güvenli bir şekilde dinleneceğiz. Hiçbir batıl korkumuz olmayacak. Bazı insanlar yıldızların dünyayı yönettiğini düşünüp, burçları hakkında kaygı çekerler. Dünyanın Tanrı'nın gizli iradesiyle yönetildiğinden hiçbir şeyin O'nun izni, bilgisi ve iradesi dışında olmayacağı gerçeğinde güvenle dinlenebiliriz.

Açıkça anlamamız gereken başka bir şey ise Tanrı'nın sağlayışının sadece önbilgiden çok daha fazla olduğudur. O'nun sağlayışı ve ilgisi sürekli eylemle gösterilir. Herbir bireyi kontrol etmeden Tanrı'nın evreni yönettiğini söylemek doğru olmaz. İnsan, kaza eseri ya da kendi iradesiyle hareket etmez. Tanrı'nın bugünkü dünya ile olan ilgilenişi, insanların meselelerinde işlemekte olduğu anlamına gelir. Dünya'da olanlar yarı

Tanrı'nın seçimi, yarı insanın seçimi değildir. Seçim tümüyle Tanrı'nındır.

Tanrı hem canlı hem de cansız varlıkları yönetir. Bizlere karşı duyduğu baba sevgisi yüzünden iyi ya da kötü bir hasadımız olur, yolculuğumuz güvenli geçer ya da gemi batar. Tanrı kadirdir. O'nun kararıyla iyi ya da kötü zamanlardan geçtiğimizi anlamalıyız. İhtiyaç duyduğumuz iyi şeyleri bizlere vermekle çok nazik olduğunu biliriz. Ve kötü zamanlar geçirdiğimizde bunların Tanrı'nın bizim için daha iyi şeyler sağlayamaması yüzünden başımıza geldiğini düşünmemeliyiz. Evrensel bir gerçek olarak Mesih bizlere, en küçük bir serçenin bile Baba'nın isteği dışında ölmediğini bildirmiştir.

Tanrı'nın dünyayı insan için yarattığını biliyoruz. Bu yüzden de O'nun bu dünyayı insanın yararı için yönetmesini bekleyebiliriz. Yeremya peygamber şöyle diyor, "Ya Rab, bilirim ki, insanın yolu kendi elinde değildir; adımlarını doğrultmak yürüyen insanın elinde değildir" (Yeremya 10:23). Süleyman bizlere şöyle der: "İnsanın adımlarını Rab yönlendirir. Öyleyse insan tuttuğu yolu nasıl anlayabilir?" Bu ayetler dolayısıyla, Tanrı'nın insana hareket etmesi için güç verdiğini ancak insanın kendi iradesiyle hareket ettiğini söyleyen bazı kişilerin öğretilerine tutunamayız. Seçim ve amaç tümüyle Tanrı'nındır. Diğerlerinden daha da çok şans eseri olduğunu düşündüğümüz olaylar bile Tanrı tarafından kontrol edilirler. Eğer bir kişi kazayla diğer bir kişi tarafından öldürülmüşse, bu Tanrı'nın isteği dışında gerçekleşmemiştir. "Ve eğer pusu kurmaz ve

Allah onu kendi eline teslim ederse...” (Çıkış 21:13). Çoğumuz kuranın bir şans oyunu olduğunu düşünürüz ancak Tanrı bunun üzerindeki elini de bizlere açıklar: “İnsan kura atar, ama her kararı Rab verir” (Süleymanın Özdeyişleri 16:33).

Tanrı'nın dünyaya olan şefkatli ilgisi sadece genel değildir. Özeldir de. Kutsal Kitap'ta özel durumlarda Tanrı'nın şefkatli sağlayışının birçok örnekleri bulunmaktadır. Denizden bir yel estirerek bildircinleri karaya getirdi (Sayılar 11:31). Yunus'un denize atılmasını istediğinde bir fırtına gönderdi. Kutsal Kitap bizlere Tanrı'nın tüm doğa üzerindeki hükmedişini bildirir. “Bulutları kendine savaş arabası yapa rüzgarları kendine haberci, yıldırımları uşak eden sensin” (Mezmun 104:3,4). “Çünkü O buyurunca şiddetli fırtınalar koptu, dalgalar şaha kaltı...Fırtınayı limanlığa çevirdi, yatıştı dalgalar” (Mezmun 107:25,29). Yediğimiz ekmek gibi böylesine doğal birşey bile bize onun için dua etmemizi söyleyen Tanrı tarafından verilir: “Bugün bize gündelik ekmeğimizi ver”.

Tanrı'nın bu dünyanın her tarafını kontrol ettiği öğretisi, bu dünya “kader” ile yönetiliyormuş gibi aksettirilerek çok kötü bir öğretiymiş gibi gösterilebilir. Bu düşünce Hıristiyan kişi tarafından reddedilmelidir. “Kader”, “hiçbir şeye bağlı olmayan şans” ya da “talih”le aynı anlamdadır ve bu bizim öğrettimiz şey DEĞİLDİR. Kaderin insanoğlunu yönettiği düşüncesi tamamıyla Hıristiyanlığa aykırıdır. Bizler, sevgi dolu Tanrı'mızın herşeye bir baba ilgisi ve sağlayışla bakıp, koruduğuna inanıyoruz.

Ancak, çoğu zaman düşüncelerimiz Tanrı'nın eylemlerinin yüceliğini anlayamayacak kadar kısıtlıdır. Her şey Tanrı'nın kesin iradesiyle yaratılmış olsa da, bunlar bize şans eseri oluyormuş gibi gözükür. Birçok şeyin oluş amacı bizlerden gizlenmiştir.

Davut'un hikayesinde, Davut'un üzerlerinde hiçbir kontrolünün bulunmadığı olayları Tanrı'nın nasıl yönlendirdiğini gözler önüne seren muhteşem bir olay yer almaktadır. Davut, Maon çölünde Saul tarafından kuşatılmışken, Filistinliler toprakları işgal ederler ve Saul Davut'u yakalamaya çalışmayı bırakıp Filistinlilerle savaşmaya gitmek zorunda kalır. Bu olay şans eseri olmamıştır. Zamanlama, tümüyle Tanrı tarafından ayarlanmıştır. Eğer imanımız varsa, bize şans eseri gibi gözükken olayların, aslında Tanrı'nın gücünün gizli işleyişi olduğunu görebileceğiz.

Madde 17. *Tanrı'nın ilgisi ve sağlayışına ilişkin bu öğretiyi nasıl kullanmalıyız?*

Sadece eğer Yaratıcımızdan, dünyayı Yaratandan söz ettiğimizi hatırlarsak, Tanrı'nın dünya için olan sürekli sağlayışını ve müdahalesini doğru bir şekilde göz önüne alabiliriz. Saygıyla ve alçak gönüllülükle konuşmalıyız. Çoğu insan, Tanrı'nın kendi akıllarının anlayabileceğinden çok daha fazla güce sahip olduğunu kabul etmek istemez. Ancak, bizler de Pavlus ile birlikte şöyle deriz, "Tanrı'nın zenginliği, bilgeliği ve bilgisi ne derindir! O'nun yargıları ne denli akıl ermez, yolları ne

denli anlaşılmasıdır!” (Romalılar 11:33). Anlayamayacağımız bazı sırlar vardır ancak Tanrı bazı yollarını anlamamıza izin vermiştir. “Gizli şeyler Allahımız Rabbindir; fakat bu şeriatın sözlerini yapalım diye açığa çıkarılmış olan şeyler ebediyen bizimdir ve oğullarımızdır” (Tesniye 29:29).

Hıristiyanların Tesellisi. Olayların sebepleri her ne kadar bizlerden gizlenmiş olsa da Tanrı'nın planını uyguladığına güvenle inanabiliriz. Davut'la birlikte şu sözleri söyleyebiliriz, “Yab Rab, Tanrım, Harikaların düşüncelerin ne çoktur bizim için; Sana eş koşulmaz! Duyurmak, anlatmak istesem yaptıklarını, Saymakla bitmez” (Mezmur 40:5).

Başımız dertte olduğunda, sorunun bizden kaynaklanıp kaynaklanmadığını anlamak için kendimize bakmamız doğrudur. Eğer günah işlemişsek, tövbe etmeliyiz. Ama göksel Baba'nın istediği herşeyi yapmaya hakkı vardır. Bazen bir insanın başına gelen dertler ceza için olabilir ancak bazen de bu acılara katlanmasının sebebi Tanrı'nın yüceliğinin görülmesi içindir. Kör olarak doğan o adam için bu söylediklerimiz doğrudur. İsa şöyle dedi: “Ne kendisi, ne de annesi babası günah işledi. Tanrı'nın işleri onun yaşamında görülsün diye kör doğdu” (Yuhanna 9:3). Bizlerin insansal anlayışı bunun haksızlık olduğunu düşünür. Kavrayamadığımız sırlardan bir tanesidir bu. Ancak Tanrı'dan hesap sormamıza izin verilmez. Gizli iradesine saygı göstermemiz doğrudur ve şarttır.

Gelecek. Süleyman'dan, insanın plan yapışının Tanrı ile birlik içersinde gerçekleştiğini öğreniyoruz. “Kişi yüreğinde gideceği yolu tasarlar, ama adımlarını Rab yönlendirir” (Süleymanın Meselleri 16:9). Tanrı'nın buyrukları, bizlerin kendi meseleleri için önceden düşünüp, plan yapmamızı engellemez. Ancak, tüm bunlara rağmen O'nun herşey üzerinde egemen olan ilgisini ve iradesini kabul etmeliyiz. Tanrı bizlere hem bir hayat; hem de bu hayatı sürdürmek için gerekli olan şeyleri vermiştir. Tehlikeleri bir dereceye kadar önceden tahmin etme yetisi vermiştir. Bizlere dikkatli olmayı ve yanlış olanı düzeltmeye çalışmayı öğretmiştir. Bu sebeple Tanrı, kendi hayatlarımızla kendimizin ilgilenebilmesini beklemektedir. İçine düşmemek için tehlike gelmeden önce uyarılmamıza izin verir.

Tanrı'nın sürekli müdahalesine ilişkin öğretiyi sadece tek başına alarak bazı insanlar bundan yanlış sonuçlar çıkarmaktadır. Tanrı tarafından belirlenmiş yaşam süresinin sonuna gelmiş bir adamı öldüren bir katili Tanrı'nın neden cezalandırdığını sorarlar. Ancak katil, açıkça Tanrı Sözü'ne karşı gelmiştir “Adam öldürmeyeceksin.” Tanrı'nın sözüyle açıklanmış olan iradesine itaat etmemiz gerekir. Tanrı'nın kötü işleri nasıl kullanabileceğini bilmesi, o kötülükleri daha az kötü yapmaz.

İkincil sebepler. İlk aşamada, her şey Tanrı'nın işleyişinin bir sonucudur. Ancak bunun dışında ikincil sebepler de yok değildir. Tanrı'yı izleyen bir kişi, kendisine nezaket gösteren bir kişiyi Tanrı'nın iyiliğinin

gösterildiği bir aracı olarak görecektir. Aynı zamanda bu aracı olan kişiye kalpten minnettar olacaktır ve bu minnettarlığını göstermeye çalışacaktır. Eğer biz hasta olmuş olsak ve onun bakımı altındayken onun dikkatsizliği yüzünden ölsek, yaşam süresinin Tanrı tarafından belirlendiğini bildiği halde kendisini suçlu hissedecektir. Tanrı'nın sağlayışı ve müdahalesi öğretisini doğru şekilde anlayan tanrısal (Tanrı'yı seven ve O'na itaat eden) bir kişi Tanrı'nın iyiliğini gösteren bu öğretiyi saptırıp, günaha mazeret olarak kullanmayacaktır.

Hıristiyanlara verilen vaatler. Tanrı'nın her zaman bizim güvenliğimiz için bize bakacağı konusunda bir çok vaat vardır. Bunlardan bazıları şöyledir. “Yükünü Rab'be bırak, O sana destek olur. Asla izin vermez doğru insanın sarsılmasına” (Mezmur 55:22). “Çünkü O sizi kayırır” (1. Petrus 5:7). “Yüceler Yücesi'nin bağrında oturan, gücü her şeye yetenin gölgesinde barınır” (Mezmur 91:1). “Kadın emzikteki çocuğunu unutabilir mi ki, kendi rahminin oğluna acımasın? Evet, onlar unutabilirler, fakat ben seni unutmam” (İşaya 49:15).

Böylesine gerçekleri bilmek bizleri bolluk zamanında minnettar yapar; zor zamanlarda sabırlı olmamızı ve gelecekteki güvenimizden de müthiş bir güven duymamızı sağlar. Bolluk, bizlere insanlar aracılığıyla gelse de bunun Tanrı'nın iyiliğinden ötürü olduğuna inanırız. İnsanlar bizlere iyilik yaptığında, Tanrı'nın onların kalplerini bizlere yardım etmeleri için değiştirdiğini biliriz. Zorluklar ve sıkıntılar geldiğinde

Tanrı'nın bunları bize zihnimizin sakinliğiyle sabır ve itaati geliştirmesi için gönderdiğini biliriz. Yusuf'un, kardeşleri tarafından ne kadar kötü muamele gördüğünü hepimiz biliyoruz. Onların kötülüklerini ve sadakatsizliklerini düşünmedi ancak Tanrı'nın çalıştığını hatırladı. "Ve siz bana karşı kötülük düşündünüz; fakat Allah bugün onu olduğu gibi yapsın diye, çok kavgı yaşatmak için iyilik olarak düşünün" (Tekvin 50:20).

Tanrı fikrini mi değiştirdi? Kutsal Kitap'taki bazı bölümler gerçekten de böyle olduğu izlenimini verirler. Ve Rab yeryüzünde adamı yaptığına nadim oldu; ve yüreğinde acı duydu" (Tekvin 6:6). "...hakkında söylediğim millet kötülüğünden dönerse, ona yapmayı düşündüğüm beladan nadim olurum" (Yeremya 18:8). Tanrı'nın kararları bazen iptal edilmişti. Yunus, Nineve'da yaşayan insanlara şehirlerinin yerle bir edileceğini söylemişti ancak Tanrı onları esirgedi. Kral Hizkiya'nın çok geçmeden öleceği söylenmişti ancak Tanrı onun yıllarına onbeş yıl daha ekledi.

Tövbe etmek* ifadesinin anlamı esas olarak, fikrini değiştiren kişinin bilgisiz (habersiz, cahil), ya da hatalı ya da zayıf olduğudur. Tanrı'nın bu anlamda tövbe ettiğini söyleyemeyiz, çünkü bunu söylemek Tanrı'nın bilmediğini, ya da bilerek kötülük yaptığını ya da kötülüğü engelleyemeyecek kadar güçsüz olduğunu söylemek olurdu. Eğer tövbe etmenin tek anlamı bu ise, Kutsal Kitap Tanrı'nın tövbe edebileceğine karşı çıkar.

* ya da yukarıda belirtilen ayetlerde kullanıldığı gibi "nadim olmak"

“Ve İsrail’in Güvendiği de yalan söylemez, ve nadim olmaz; çünkü insan değil ki nadim olsun” (1. Samuel 15:29).

Tanrı’nın fikrini değiştirdiğini söyler gibi görünen yukarıdaki bölümler, insansal bir açıdan anlaşılmalıdır. Tanrı’nın yüce özellikleri bizlerin insan düşüncesinin çok üstündedir. Ancak Tanrı, kendisini anlayabileceğimiz bir şekilde bizlere kendini açıklamıştır. Amacı, iradesi ve fikri hiçbir zaman değişmez. Tanrı, Nineve’yi yok etmek istememişti, ama Yunus’un sözleri aracılığıyla onların tövbe etmesini planlamıştı. Tanrı Hizkiya’nın hayatını hemen sona erdirmeyi arzulamıyor ama onun Kendisine dönmesini istiyordu. Tanrı, insanları tövbe etmeye itmek için tehdit etmişti. İşıya kendi zamanında herkese meydan okumuştı ve onun sözleri bugün hala cevapsız bırakılmıştır: “Çünkü orduların Rabbi tasarladı, ve kim bozar? Ve onun eli uzanmıştır, ve onu kim geri çevirir?” (İşıya 14:27).

Madde 18. *Tanrı’nın kötülüğü (kötü araçları), doğrulukla kullanması.*

İblis ve tüm kötü insanların Tanrı’nın iradesiyle kontrol edildiklerini söyleyen bazı Kutsal Kitap ayetlerinin anlaşılması çok güçtür. Kötülük yapıldığında Tanrı’nın sorumlu olduğunu düşünmeye başlarız.

Tanrı'nın bazı şeyleri *yapıp* bazılarının da olmasına *izin verdiği*ni söyleyerek bu sorunu çözmeye çalışmışlardır. Ancak Eyüp kitabından öğreniyoruz ki gerçekten de Eyüb'ün başına gelen şeyleri Tanrı yapmıştır. İblis ve Şebalılar kendisini soyduklarında Eyüp şöyle diyor: "Rab verdi ve Rab aldı". Yine bizler biliyoruz ki; Yahudiler Mesih'i öldürmek istemişlerdi. Mesih'in ölmesi aynı zamanda Tanrı'nın isteğiydi. İsa'nın öğrencileri daha sonradan şunları söylediler: "Gerçekten de Hirodes ile Pontiyus Pilatus, bu kentte İsrail halkı ve diğer uluslarla birlikte senin meshettiğin kutsal kulun İsa'ya karşı bir araya geldiler. Senin kendi gücün ve isteğinle önceden kararlaştırdığın her şeyi gerçekleştirdiler" (Elçilerin İşleri 4:27-28).

Süleyman bizlere bir kralın düşünüşünü değiştirenin Tanrı olduğunu söyler. Tanrı'nın düşünüşlerimizi kontrol ettiği gerçeği Yeni Antlaşma'da da Tanrı'nın insanların kalplerini katılaştırdığı ya da gözlerini kör ettiği ifadeleriyle açıkça belirtilir. Romalılar 11:8 şöyle der: "Tanrı, onlara uyusukluk ruhu verdi, bugün bile gözleri görmüyor, kulakları işitmiyor."

Tanrı'nın bunu yapmamasını söyleyemeyiz. Bizi Yaratan'ı yargılayamayız. Kutsal Kitap'ta bir hata olduğunu söylemek yanlış olurdu. Ne de bu güçlüğü, anlamadığımızı ileri sürerek göz ardı edebiliriz. Tanrı bu şekilde çalıştığını bizlere açıklamıştır ve O'nun dediklerini kabul etmek zorundayız.

Bazı insanlar Tanrı'nın kendisiyle çeliştiğini söylerler. Bu kişiler, Tanrı'nın bir şey istediğini –iyi olan şeyi- ancak kötünün olmasına sebep olduğunu söylerler.

Ancak bizlere her ne kadar bölünmüş olarak gözüke de Tanrı'nın tek bir isteği ve iradesi vardır. Augustine'in bir sözü bunu anlamamıza yardımcı olabilir: "Bazı insanların, Tanrı'nın isteğine aykırı olan iyi istekleri vardır ve bazılarının da Tanrı'nın isteğine uygun olan kötü arzuları vardır. Örneğin, iyi bir oğul haklı olarak babasının yaşamasını isterken, Tanrı'nın isteği çocuğun babasının ölmesi olabilir; ve kötü bir oğul babasının ölmesini isterken Tanrı'nın arzusu çocuğun babasının yaşaması olabilir. Buna rağmen, Tanrı'yı seven ve O'na itaat eden oğul Tanrı'nın isteği olmayan bir şeyi arzuladığı halde Tanrı'yı hoşnut eder; diğer taraftan kötü evlat, Tanrı'nın isteği olan birşeyi arzuladığı halde Tanrı'yı hoşnut etmez".

Tanrı bazen kendisinin doğru amaçlarını, kötülerin kötü arzuları aracılığıyla yerine getirir. Tanrı kadir olup, kötülükten iyi bir sonuç çıkaramayacak olsaydı, kötülüğün olmasına baştan izin vermezdi. Eylem kötü kişilerce yapılmış olmasına karşın, Mesih'in ölümü Tanrı tarafından kararlaştırılmıştı. Ancak bu ölüm olmadan, bizler kurtuluşa sahip olamazdık.

Diğer insanlar, eğer Tanrı kötülerini kullanıyor ve hatta onların planları üzerinde egemen oluyor ise, Tanrı'nın onların suçlarına ortak olduğunu ileri sürerek bu öğretiyeye karşı çıkarlar. Bu sebeple insanlar sadece Tanrı'nın sözlerine itaat ettikleri için cezalandırıldıklarını söylerler. Ancak bu tür bir mantık yanlıştır. Tanrı'nın emirlerine her zaman itaat edilmelidir. Tanrı'nın buyruklarını bilerek ihlal eden bir kişi cezalandırılmalıdır. Tanrı'nın buyrukları

engellenemez. Tanrı'nın iradesi de engellenemez. Tanrı, buyruklarına aykırı gibi gözüken bir şeyi arzuladığında güçlük çıkar. Bu durumda, belki de biz Tanrı'nın istediği o şeyin amacını anlayamıyoruzdur. Tanrı'nın isteği kötü bir davranışın yapılmasını içerebilir ancak o davranış hala kötüdür. Tanrı, Davut'un zinasının oğlu Abşalom'un ensest ilişkisiyle cezalandırılmasını arzulamıştır. Ancak bu demek değildir ki; Tanrı Abşalom'a ensest ilişkiye girmesini emretmiştir. Tanrı'nın planına uygun olarak davranırsa bile kötü bir kişi halen suçludur çünkü kötü davranmak o kişinin kendi seçimidir.

<http://www.presbiteryen.org>